

Şehir ve her şey...

BÜTÜNŞEHİR

Yıl: 3 / Sayı: 19

Fiyatı: 20 ₺

Kültür ve Tarih Dergisi

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehîd oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
Verme, dünyâları alsan da, bu cennet vatanı.

SAMSUNLU
ŞEHİTLERİMİZ

SADİ TEKKESİ
KUVA-İ MİLLİYE
RUHU MÜZESİ

ŞEHİRİ İNSAN,
İNSANI ŞEHİR
YAPAR!

Karadeniz'in Beyin Takımı

Beyin, Sinir ve Omurilik Cerrahi Merkezi

Doç. Dr. Hilmi Önder OKAY
Beyin ve Sinir Cerrahisi

Doç. Dr. Özgür ÇELİK
Beyin ve Sinir Cerrahisi

Uzm. Dr. Ramazan DOĞRUL
Beyin ve Sinir Cerrahisi

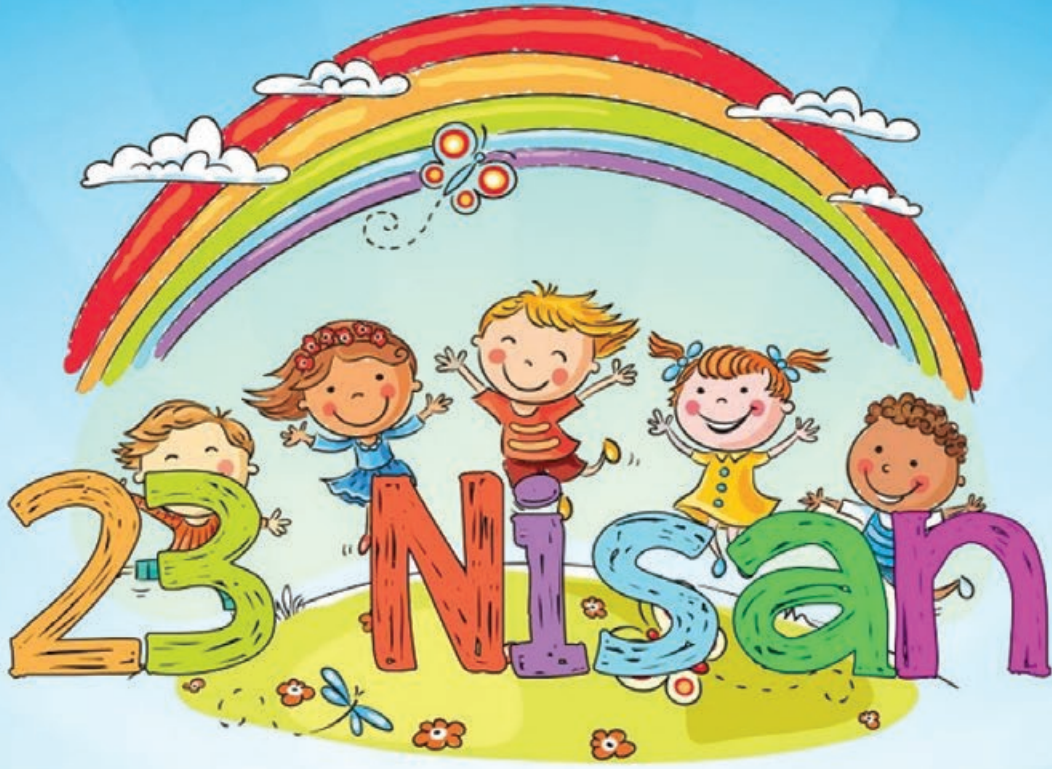
Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÇOLAK
Beyin ve Sinir Cerrahisi

VM MEDICALPARK

444 44 84

vmmedicalpark.com

*Ulusal Egemenlik ve
Çocuk Bayramınız
Kutlu Olsun*

19 Mayıs Belediye Başkanlığı

" Güvenliğiniz için İlkadım yeter "

www.ilkadimosgb.com

Mobil Sağlık Aracı Hizmetleri

İş Güvenliği Uzmanı Hizmetleri

İşyeri Hekimliği Hizmetleri

Risk Değerlendirme Raporu

Mesleki Yeterlilik Eğitimleri

İlk Yardım Eğitim Hizmetleri

Acil Durum Planı

Tel-Faks / e-posta;

0362 210 00 07
0546 861 62 11
info@ilkadimosgb.com

Merkez;

Kale Mahallesi Gazi Caddesi
No: 53 Kat: 5 Bafra İşhanı
İlkadım/SAMSUN

Şube;

Kale Mahallesi Gazi Caddesi
No: 53 Kat: 6 Bafra İşhanı
İlkadım/SAMSUN

Yıl: 3/Sayı: 19
Nisan 2018

BÜTÜNŞEHİR

İmtiyaz Sahibi ve Sorumlusu
AYVAZ BASIN YAYIN TANITIM
NURİ AYAR

Genel Yayın Yönetmeni
Recep YAZGAN

Yayın Kurulu
Prof. Dr. Cevdet YILMAZ
Prof. Dr. Bünyamin KOCAOĞLU
Doç. Dr. Önder DUMAN
Tevfik DEMİR
Recep YAZGAN
Mustafa KARAOSMANOĞLU
Dr. Cem GENÇOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Seyfullah GÜL

İletişim
Gaziler Meydanı Gelişen Han
No: 11 Kat: 3
İlkadım/Samsun
Tel: (0362) 432 12 01
Gsm: 0552 202 80 18
butunshirsamsun@gmail.com

Baskı
Uğur Ofset
Pazar Mah. Şehit Nuri Urun
Sok. No: 48 İlkadım/Samsun
Tel:(0362) 431 52 55
www.ugurofset.com.tr

Baskı Tarihi
30.04.2018

Bütünşehir Dergisini Ebabil
Kitabevi, Endülüs Kültür Merkezi,
Deniz Kültür Merkezi
Selamet Kitap Kirtasiye'nden
temin edebilirsiniz.

Hakimiyet Kayıtsız Şartsız MİLLETİNDİR

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışının 98'inci yıldönümünü ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı büyük bir gururla kutluyoruz. 23 Nisan 1920'de Milli iradenin, millet egemenliğinin ve demokrasinin tecellisi olan "Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir." şiarıyla kurulan Meclisimiz, tam bağımsızlık konusundaki azim ve kararlılığımızı tüm dünyaya ilan etmiştir. TBMM, necip milletimizin, vatan ve bayrak sevgisinin, bağımsızlığa olan aşkının yanında başka milletlerin bağımsızlık mücadelelerine örnek olmuş, milli iradenin gerçekleştirilmesi yolunda emsal teşkil etmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurtuluşuna giden yolda, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a çıkarak, kurtuluş meşalesini ateşlemesiyle başlayan ve 23 Nisan 1920 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin toplanmasıyla devam eden sürecin, Türk milletinin tüm bireylerinin yaşamında seçkin ve anlamlı bir yeri bulunmaktadır. Çünkü bu süreç Kurtuluş Savaşımızın, zafere ulaşılması ve Çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla sonuçlanmıştır.

Ancak bağımsız bir vatana sahip olarak dünyada huzur ve güven içinde yaşayabileceğinin farkında olan milletimiz bu uğurda hiçbir fedakârlıktan kaçınmamıştır. Çanakkale'de, Kurutuluş Savaşı'nda ve en son da 15 Temmuz'da milletimizin vatanı uğruna gözünü bile kırpmadan şehitlik mertebesine ulaşmak için seve seve koştuğuna hepimiz şahit olduk. Çünkü hepimiz biliyoruz ki, 'Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır, / Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır'. Gerek şehitlerimizin gerekse gazilerimizin kanlarıyla bu vatan ebediyen mühürlenmiştir.

15 Temmuz'da, milli iradenin kalbini, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni bombalayanlar görmüştür ki; aziz milletimiz kendi iradesinin hayat bulduğu meclisimizi canı pahasına müdafaa etmiştir ve her daim edecektir. Hiçbir silah yoktur ki bir milletin inancı, azmi ve kararlılığı karşısında yenilmesin, hiçbir kötülük yoktur ki demokrasi ve bağımsızlık uğruna her şeyi göze almış bir milletin karşısında diz çökmesin.

Bu duygu ve düşüncelerle geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın ve milletimizin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı en kalbi duygularımla kutlarken, tüm dünya çocuklarının barış ve huzur içinde yaşamasını temenni ediyorum. Başta Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, 1071'den 15 Temmuz'a kadar Türk Bayrağını bu coğrafyada dalgalandıran tüm şehitlerimize ve ebediyete intikal etmiş gazilerimize Allah'tan rahmet, hayatta olan gazilerimize ise hayırlı ömürler diliyorum.

Osman KAYMAK
Samsun Valisi

İÇİNDEKİLER

BU VATAN KİMİN	> 08
Samsunlu Şehitlerimiz	> 10
SADİ TEKKESİ KUVA-İ MİLLİYE RUHU MÜZESİ, ŞEHİT VE GAZİ ANI EVİ	<Prof. Dr. Cevdet YILMAZ> 26
Zulme Karşı Tek Başına Direnen İnsan Hüseyin Kılınç	<Ali KORKMAZ> 34
UCUBE AMAZON HEYKELİ DE YIKILSIN!	<Recep YAZGAN> 36
Samsun'da Selçuklu Nakışları	<M. Halistin KUKUL> 38
İLK İSKANDAN GÜNÜMÜZE; SAMSUN ARAZİSİNDE KENTLEŞME	<Embiya SANCAK> 40
Baharda Ladik	<İzzet ACAREL> 48
SAMSUN'UN TARİHİNİ, KİMLİĞİNİ VE KÜLTÜRÜNÜ YAŞATMALIYIZ!	<Akasyamhaber> 50
Şehri İnsan, İnsanı Şehir Yapar!	<Akasyamhaber> 52
OSMANLI HAMAMLARINA YOĞUN İLGİ	> 54
Tekkeköy'deki Tarihi Gar Binaları Restore Ediliyor	> 56

"KAHRAMAN ASKERİM"

ÖDÜL TÖRENİ

Ortaokul Öğrenciler arasında
RESİM ve ŞİİR

Lise Öğrenciler Arasında
RESİM - ŞİİR ve KOMPOZİSYON

 2 Mayıs 2018 **13.00** **Canik Kültür Merkezi**

Not:

- Dereceye giren öğrencilere ayrıca çeşitli ödüller verilecektir.
- Yarışmaya katılan öğrencilerden seçilecek 50 kişilik öğrenci grubu "Milli Mücadele Yolunda"
- Samsun - Havza - Amasya - Sivas - Erzurum hattına geziye gönderilecektir
- 1 Altın = 1 gr. Altındır.

**KÖŞELİ
YAZILAR**
Tefik Yılmaz DEMİR

Yakında

BU VATAN KİMİN?

Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarıdır,
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir.

Tutuşup kül olan ocaklarından,
Şahlanıp köpüren ırmaklarından,
Hudutlarda gaza bayraklarından
Alnına ışıklar vuranlarıdır.

Ardına bakmadan yollara düşen,
Şimşek gibi çakan, sel gibi coşan,
Huduttan hududa yol bulup koşan,
Cepheden cepheyi soranlarıdır.

İleri atılıp sellercesine
Göğsünden vurulup tam ercesine,
Bir gül bahçesine girercesine
Şu kara toprağa girenlerindir.

Tarihin dilinden düşmez bu destan,
Nehirler gazidir, dağlar kahraman,
Her taşı yakut olan bu vatan
Can verme sırrına erenlerindir.

Gökyay'ım ne yazsan ziyade değil,
Bu sevgi bir kuru ifade değil,
Sencileyin hasmı rüyada değil,
Topun namlusundan görenlerindir.

Orhan Şaik Gökyay

SAMSUNLU ŞEHİTLERİMİZ

KURTULUŞ SAVAŞI ŞEHİTLERİMİZ (1919 - 1922)

ADI	BABA ADI	MEMLEKETİ	BİRLİĞİ
YÜZBAŞI ABDULLAH HİLMİ	HASAN	SAMSUN LADİK	4.ALAY 42.FIRKA 3.TABUR
YÜZBAŞI FAHRİ	BAYRAM	SAMSUN ÇARŞAMBA	1.ALAY 3.FIRKA 9.BÖLÜK
YÜZBAŞI İSMAİL NACİ	ÖMER LÜTFİ	SAMSUN BAFRA	17.ALAY 48.FIRKA 1.BÖLÜK
YÜZBAŞI MEHMET FAHRİ	BAYRAM	SAMSUN ÇARŞAMBA	1.ALAY 3.FIRKA 9.BÖLÜK
YÜZBAŞI MEHMET TEVFIK	İSMAİL	SAMSUN	132.FIRKA 3.TABUR 1.BÖLÜK
YÜZBAŞI NACİ	ÖMER LÜTFİ	SAMSUN BAFRA	48.FIRKA 1.TABUR 1.BÖLÜK
ÜSTEĞMEN EKREM	SÜLEYMAN	SAMSUN ÇARŞAMBA	15.ALAY 38.FIRKA 1.TABUR 1.BÖLÜK
TEĞMEN AHMET HAMDİ	HASAN	SAMSUN ÇARŞAMBA	15.ALAY 38.FIRKA 3.TABUR 12.BÖLÜK

KURTULUŞ SAVAŞI ŞEHİT ÇAVUŞLARIMIZ

ADI	BABA ADI	LAKABI	MEMLEKETİ	BİRLİĞİ
ALİ	HALİL		SAMSUN BAFRA	15.ALAY 45.FIRKA 1.TABUR 3.BÖLÜK
ALİ	HASAN	ÇORKUNOĞULLARI	SAMSUN ALAÇAM YUKARIKOÇLU	19.FIRKA 1.TABUR 1.BÖLÜK
ALİ	HÜSEYİN	KÜRTDEMİROĞULLARI	SAMSUN MERKEZ KIRAN	
ARİF	SALİH	EZANCIOĞULLARI	SAMSUN LADİK SOĞANLI	56.FIRKA
HASAN	FETTAH	NEBİOĞULLARI	SAMSUN BAFRA	5.ALAY
İSMAİL	AHMET		SAMSUN VEZİRKÖPRÜ	10.FIRKA 3.TABUR 10.BÖLÜK
KADİR	MEHMET	AŞIKKÖSEOĞULLARI	SAMSUN KAVAK DEĞİRMENCİLİ	15.ALAY 45.FIRKA 3.TABUR 9.BÖLÜK
KADİR	MEHMET	ÇIRAKOĞULLARI	SAMSUN HAVZA ÇAMYATAĞI	4.KOLORDU 5.ALAY 10.FIRKA 1.TABUR 1.BÖLÜK
MEHMET	MEHMET	ZARIOĞULLARI	SAMSUN	15.ALAY 45.FIRKA 1.TABUR 2.BÖLÜK
ŞAKİR	ARİF	KELEŞOĞULLARI	SAMSUN ALAÇAM KARAÇUKUR	3.ALAY 8.FIRKA 1.TABUR 1.BÖLÜK
ŞÜKRÜ	NECİP	AKSAKALOĞULLARI	SAMSUN KAVAK	15.ALAY

KURTULUŞ SAVAŞI ŞEHİT ONBAŞILARIMIZ

ADI	BABA ADI	LAKABI	MEMLEKETİ	BİRLİĞİ
ALİ	MEHMET	YUSUFOĞULLARI	SAMSUN	15.ALAY 45.FIRKA 3.TABUR 12.BÖLÜK
ALİ	SAİT	SALİHKETHÜDAOĞULLARI	SAMSUN	15.ALAY 45.FIRKA 2.TABUR
AZİZ	AHMET	HASANOĞULLARI	SAMSUN VEZİRKÖPRÜ	1.ALAY 5.FIRKA 2.TABUR 7.BÖLÜK
BEKİR	ŞAKİR	KARABIYIKOĞULLARI	SAMSUN KAVAK AZAKLI	15.ALAY 45.FIRKA 3.TABUR 11.BÖLÜK
HAKKI	SÜLEYMAN	TELLİOĞULLARI	SAM. HAVZA GÜVERCİNLİK	45.FIRKA 3.TABUR 11.BÖLÜK
HAKKI	SÜLEYMAN	KEŞLİOĞULLARI	SAMSUN HAVZA KÜFLEK	15.ALAY 45.FIRKA 3.TABUR 10.BÖLÜK
HÜSEYİN	MEHMET	YÜZBAŞIOĞULLARI	SAMSUN TERME KARACALI	15.ALAY 38.FIRKA 2.TABUR 6.BÖLÜK
İSMAİL	HALİL	ÖKÜZKAHYAOĞULLARI	SAMSUN 19MAYIS DAĞKÖY	3.ALAY 8.FIRKA 1.TABUR
MEHMET	KADİR	SÜLEYMANOĞULLARI	SAMSUN	3.ALAY 8.FIRKA 1.TABUR 3.BÖLÜK
MEHMET ALİ	NECİP	TULUKALİOĞULLARI	SAMSUN LADİK BAŞLAMIŞ	5.ALAY 9.FIRKA 5.BÖLÜK
OSMAN	ALİ	KOCAİPEKOĞULLARI	SAMSUN MERKEZ KARAKAVAK	
RECEP	ALİ	ŞAHİNOĞULLARI	SAMSUN HAVZA YENİCE	15.ALAY 45. FIRKA 1. TABUR 2.BÖLÜK
RECEP	İSMAİL	DEMİRCİOĞULLARI	SAMSUN HAVZA	15.ALAY 45.FIRKA 2.TABUR
SALİH	MEHMET	ÖKSÜZOĞULLARI	SAMSUN BAFRA GAZİBEYLİ	15.ALAY 45.FIRKA 1.TABUR 1.BÖLÜK
SÜLEYMAN	MEHMET	NACAKOĞULLARI	SAMSUN BAFRA	56.FIRKA 1.TABUR 1.BÖLÜK
ŞÜKRÜ	MURAT	HACIOĞULLARI	SAMSUN TERME	15.ALAY 38.FIRKA 2.TABUR 6.BÖLÜK
YUSUF	RAŞİT	AYDANOĞULLARI	SAMSUN BAFRA KOLAYILÇE	45.FIRKA 1.TABUR 2.BÖLÜK

KURTULUŞ SAVAŞI ŞEHİT ER VE ERBAŞLARIMIZ

ADI	BABA ADI	LAKABI	MEMLEKETİ
ARİF	ŞERİF	HACIOĞULLARI	SAMSUN
BİLAL	MEHMET	TOPALOĞULLARI	SAMSUN MERKEZ KÖSELİ
ÇAKIR HAN	AHMET	ABDİOĞULLARI	SAMSUN
EMİN	REMZİ	SAFRANBOLULUOĞULLARI	SAMSUN MERKEZİ
EMRULLAH	HAMİT		SAMSUN
HAMİT	BEKTAŞ	BALKABAKOĞULLARI	SAMSUN
HASAN	ABDULLAH	MURATŞAHOĞULLARI	SAMSUN
HASAN	RECEP		SAMSUN MERKEZ
HÜSEYİN	İSMAİL	ÇIRAKOĞULLARI	SAMSUN MERKEZ
BİLAL	MEHMET	TOPALOĞULLARI	SAMSUN MERKEZ KÖSELİ
ÇAKIR HAN	AHMET	ABDİOĞULLARI	SAMSUN
EMİN	REMZİ	SAFRANBOLULUOĞULLARI	SAMSUN MERKEZİ
EMRULLAH	HAMİT		SAMSUN
HAMİT	BEKTAŞ	BALKABAKOĞULLARI	SAMSUN
HASAN	ABDULLAH	MURATŞAHOĞULLARI	SAMSUN
HASAN	RECEP		SAMSUN MERKEZ AKALAN
İSMAİL	ARİF	VELİOĞULLARI	SAMSUN MERKEZ KÖSELİ
İSMAİL	SÜLEYMAN		SAMSUN
KAMİL	YUNUS	KOSOVAMUHACİRLERİNDEN	SAMSUN MERKEZİ
KAZIM	SÜLEYMAN	SOFUOĞULLARI	SAMSUN
MAHMUT	RECEP	ALİBACAKOĞULLARI	SAMSUN
MEHMET	HACI HAŞİM		SAMSUN
MEHMET	HASAN	KARABEKİROĞULLARI	SAMSUN MERKEZ AKALAN
MEHMET	İSMAİL	KARAMUSTAFAOĞULLARI	SAMSUN MERKEZ KIRAN
MEHMET	MUSA	İKİZOĞULLARI	SAMSUN
MUSTAFA	İBRAHİM		SAMSUN
MUSTAFA	SÜLEYMAN	YAKUPOĞULLARI	SAMSUN
OSMAN	HACI AHMET	HATİPOĞULLARI	SAMSUN MERKEZ KESTANEPINAR
OSMAN	TEML	ŞAKİROĞULLARI	SAMSUN MERKEZ ÇİVRİL
RASİM	ABDULLAH	ZÜLFİKAROĞULLARI	SAMSUN
RASİM	MEHMET	KARAMUSAOĞULLARI	SAMSUN
RECEP	ÖMER	SAKAHOĞULLARI	SAMSUN
RECEP	ŞEVKİ	ZAROĞULLARI	SAMSUN
ŞAKİR	MEHMET	TAHHAROĞULLARI	SAMSUN MERKEZ ULUÇAYIR
ŞERİF	ABDİL	KAYSERİLİOĞULLARI	SAMSUN
ŞEVKİ	HALİL	HURŞİTOĞULLARI	SAMSUN
YUSUF	YUSUF	ZANKAÇOĞULLARI	SAMSUN MERKEZ AKALAN
YUSUF	AHMET	KARAVELİOĞULLARI	SAMSUN
KAMİL	OSMAN	ARAOĞULLARI	SAMSUN ASARCIK
NURİ	MEHMET	DEĞİRMENCİOĞULLARI	SAMSUN ASARCIK
SALİH	ALİ	MUHSİNOĞULLARI	SAMSUN ASARCIK
SÜLEYMAN	MEHMET	HACIOĞULLARI	SAMSUN ASARCIK
RECEP	ARİF	HACIALİOĞULLARI	SAMSUN TEKKEKÖY TEKKEKÖYLÇE
MEHMET ALİ	ALİ	HACISÜLEYMANOĞULLARI	SAMSUN TEKKEKÖY BALCALI
TEML	HAŞİM	AZİZOĞULLARI	SAMSUN TEKKEKÖY ZAFER
ŞÜKRÜ	SÜLEYMAN	CIRLAYIKOĞULLARI	SAMSUN TEKKEKÖY GÖKÇEDERE
OSMAN	HACİ EMİN	SANTRAKOĞULLARI	SAMSUN SALİPAZARI FİDANCİK
HÜSEYİN	İBRAHİM	MOLLAOSMANOĞULLARI	SAMSUN SALİPAZARI FİDANCİK
AHMET	İSMAİL	ABDULFETTAHOGULLARI	SAMSUN YAKAKENT KAYALI
MEHMET	İSHAK	ÇERKEZMUSTAFAOĞULLARI	SAMSUN LADİK KÜPECİK
ADİL	MEHMET	İBRAHİMOĞULLARI	SAMSUN LADİK
AHMET	HALİL	FERRAŞOĞULLARI	SAMSUN LADİK ŞEYHLİBUCAK
AHMET	HASAN	SÜLEYMANOĞULLARI	SAMSUN LADİK
AHMET	İSHAK	ÇERKEZMUSTAFAOĞULLARI	SAMSUN LADİK
ALİ	ZEYNEL	KELOSMANOĞULLARI	SAMSUN LADİK GÜNKORU
ALİŞAN	AHMET	KİLİZOĞULLARI	SAMSUN LADİK AYVALI

SAMSUNLU ŞEHİTLERİMİZ

AZİZ
AZİZ
BEŞİR
DURMUŞ
FEYZULLAH
HALİL
HALİL
HASAN
HİLMİ
HÜSEYİN
İBRAHİM
İBRAHİM
İBRAHİM
İSMAİL
İSMAİL
KAMİL
KAMİL
KAMİL
MAHMUT
MAHMUT
MEHMET
MEHMET
MEHMET
MEHMET ALİ
MUSTAFA
MUSTAFA
MUSTAFA
MUSTAFA
MUSTAFA
NECİP
NECİP
OSMAN
OSMAN
OSMAN
OSMAN
RECEP
REŞİT
SAİT AHMET
SATILMIŞ
SEYYİT AHMET
SUAT
ŞABAN
ŞAKİR
ŞAKİR
ŞÜKRÜ
VEYSEL
YUNUS
ABDULLAH
AHMET
AHMET
AHMET
AHMET
AHMET
AHMET
AHMET
AHMET

AHMET
AZİZ
HALİL
İBRAHİM
VELİ
BEŞİR
HÜSEYİN
BEKTAŞ
MUSTAFA
RECEP
ALİ
RECEP
RECEP
ABDULLAH
OSMAN
ALİ
HAYRİ
HURŞİT
BİLAL
SÜLEYMAN
ABDURRAHMAN
EMİN
İSMAİL
HASAN
RECEP
RECEP
SATILMIŞ
SATILMIŞ
SEYDİ
SEYİT AHMET
ÖMER
ÖMER
ALİ
ALİ
ALİ
OSMAN
SATILMIŞ
BİLAL
ALİ
MUSTAFA
HASAN
AHMET
İBRAHİM
ABDULKADİR
MEVLÜT
MEVLÜT
ŞERİF
ABDULKADİR
HÜSEYİN
ABDULLAH
AHMET
AHMET
FEYZULLAH
HASAN
İBRAHİM
MUSTAFA
NURİ
OSMAN
OSMAN

KADİROĞULLARI
PEHLİVANOĞULLARI
İMAMOĞULLARI
KELALİOĞULLARI
VELİOĞULLARI
İMAMOĞULLARI
MADENCİOĞULLARI
BOZOKLUOĞULLARI

DEMİRCİOĞULLARI
EMİRALİOĞULLARI
MUSAOĞULLARI
İBRAHİMOĞULLARI
ETHEMOĞULLARI
ÇERKESOĞULLARI
KAYAKÇIOĞULLARI

ÇERKEZHURŞİT
TORUNOĞULLARI
MUSAOĞULLARI
HASANOĞULLARI
ÖMERBAŞOĞULLARI
KURTOĞULLARI
KÜTEHİYYEOĞULLARI
ÇAMURALİOĞULLARI

SARIKSIZOĞULLARI
FERRAŞOĞULLARI

ARABACIOĞULLARI
KARABACAKOĞULLARI
YATIROĞULLARI
PATAOĞULLARI
BATOĞULLARI
HASANOĞULLARI
SATILMIŞOĞULLARI
AVCIOĞULLARI

TIĞLIOĞULLARI
SELİMOĞULLARI
ŞAHOĞULLARI
KELALİOĞULLARI
KÖSEHALİOĞULLARI

SELİMOĞULLARI
KAHYAOĞULLARI
KEÇELİOĞULLARI

KALYONCUOĞULLARI

BURSALIOĞULLARI
TOPAÇOĞULLARI
KÖLEOĞULLARI
MOLLAMEHMETOĞULLARI

KADİROĞULLARI

SAMSUN LADİK AHMETSARAY
SAMSUN LADİK POLAT
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK ŞEYHLİBUCAK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK SOĞANLI
SAMSUN LADİK AKYAR
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK ŞEYHLİBUCAK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK AŞAĞIGÖLYAZI
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK TEBEROĞLU
SAMSUN LADİK HIZARBAŞI
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK NUSRETİ
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK SOĞANLI
SAMSUN LADİK SOĞANLI
SAMSUN LADİK TATLİCAK
SAMSUN LADİK BÜYÜKKIZOĞLU
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK POLAT
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK ŞEYHLİBUCAK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK AHMETSARAY
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK NUSRETİ
SAMSUN LADİK TATLİCAK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK AYVALI
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK KARAABDAL
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK
SAMSUN LADİK NUSRETİ
SAMSUN VEZİRKÖPRÜ
SAMSUN VEZİRKÖPRÜ ADATEPE
SAMSUN VEZİRKÖPRÜ
SAMSUN VEZİRKÖPRÜ
SAMSUN VEZİRKÖPRÜ KARAKÖY
SAMSUN VEZİRKÖPRÜ
SAMSUN VEZİRKÖPRÜ
SAMSUN VEZİRKÖPRÜ
SAMSUN VEZİRKÖPRÜ
SAMSUN VEZİRKÖPRÜ
SAMSUN VEZİRKÖPRÜ ÇAMLIKONAK

AKAĞOĞULLARI
ÇAKMAKOĞULLARI
ALİOĞULLARI
KÖSEOĞULLARI
ALİBAŞOĞULLARI
AHMETALİOĞULLARI
EMBASOĞULLARI
DAVUTOĞULLARI
ÖMEROĞULLARI

ŞABANOĞULLARI

DELİOSMANOĞULLARI
DELİİBRAHİMOĞULLARI
MELLAHOĞULLARI
HOCANOĞULLARI
AMASYALISMAİLAĞAOĞULLARI
GÖKMENOĞULLARI
LAZOĞULLARI
KÜRTOĞULLARI
LAZOĞULLARI
ÇANAKOĞULLARI
KOCABAŞOĞULLARI

MUSTAFA
MUSTAFA
MÜSLİM
NURİ MEHMET
OSMAN
ÖMER
RIZA
SALİH
SATILMIŞ
ŞABAN
ŞABAN
ŞÜKRÜ
ŞÜKRÜ
AHMET
AHMET
AHMET
AHMET
AHMET
ALİ
ALİ
ALİ
ALİ
CEMAL
FEVZİ
FEVZİ
HASAN
HAŞİM
HAŞİM
HÜSEYİN
HÜSEYİN
HÜSNÜ
HÜSNÜ
İSMAIL
İSMAIL
İSMAIL
MEHMET
MEHMET
MEHMET
MEHMET
MEHMET
MUSTAFA
MUSTAFA
NUH
NURİ
NURİ
OSMAN
OSMAN
OSMAN NURİ
ŞAKİR
TAHİR
YAHYA
YAHYA
TAHİR
ŞEVKİ
SALİH
SAİT
RECEP
RAŞİT
ÖMER

MEHMET
MOLLA BEKİR
AHMET
MUSTAFA
HASAN
MEHMET
SAMİ
AHMET
ALİ
MEHMET
OSMAN
AHMET
MUSTAFA
HÜSEYİN
İSHAK
MEHMET
MUSTAFA
YUNUS
AHMET
ALİ
ALİ
HÜSEYİN
İBRAHİM
OSMAN
ALİ
ALİ
MEHMET
MEHMET
MEHMET
MUSTAFA
ÖMER
HÜSEYİN
MEHMET
HASAN
MOLLA AHMET
MUSTAFA
İBRAHİM
MEHMET
MUSTAFA
OSMAN
EKREM
AHMET
ARİF
HÜSEYİN
HASAN
ALİ
BOTOY
EMİN
HASAN
AHMET
MEHMET
MEHMET
MEHMET
MEHMET
YUSUF
NECİP
SALİH
ALİ
MUSA
ALİ
DURSUN

KIRATOĞULLARI
HATİPOĞULLARI
ÇONGUROĞULLARI
ÇALAZOĞULLARI
EMİRMEHMETOĞULLARI
VELİOĞULLARI

OĞULLARI
İBİŞOĞULLARI
KAYIKOĞULLARI
HİCAZLIOĞULLARI
ÇOSLAKOĞULLARI
KUŞÇIOĞULLARI
ABDULLAHOĞULLARI
KİMOĞULLARI
AHMETKAVASOĞULLARI

MOLLAHASANOĞULLARI
BAYRAKTAROĞULLARI
İLYASOĞULLARI
OSMANLIOĞULLARI
KAYKAROĞULLARI

MEHMETOĞULLARI

PORSUKOĞULLARI
HACIOĞULLARI
ŞAMLIOĞULLARI
ÇOĞULOĞULLARI
MEMİŞOĞULLARI
YEDİSİOĞULLARI
HACIALİOĞULLARI
HASANBALOĞULLARI
ŞABANOĞULLARI
DAĞLIOĞULLARI
HALİMOĞULLARI
SÜLEYMANMÜFTÜOĞULLARI
RECEPOĞULLARI
HACIALİOSMANOĞULLARI
YÖRÜKOĞULLARI
NEBİOĞULLARI

SAMANCIOĞULLARI
PAŞMAKOĞULLARI
KÜÇÜKOĞULLARI
SALİHOĞULLARI
DELİMEHMETOĞULLARI
VELİOĞULLARI
MUSAOĞULLARI
MEHMETOĞULLARI
KARACAMEHMETOĞULLARI

SAATGERİOĞULLARI
MEMİŞOĞULLARI
HALVAŞOĞULLARI

SAMSUN BAFRA
SAMSUN BAFRA
SAMSUN BAFRA
SAMSUN BAFRA KOLAYILÇE
SAMSUN BAFRA
SAMSUN BAFRA BAKIRPINARI
SAMSUN BAFRA
SAMSUN BAFRA İLYASLI
SAMSUN BAFRA SARIKÖY
SAMSUN BAFRA DEDELİ
SAMSUN BAFRA ŞEYHULAŞ
SAMSUN BAFRA BENGÜ
SAMSUN BAFRA İĞDIR
SAMSUN ÇARŞAMBA KARAKAYA
SAMSUN ÇARŞAMBA KURTAHMATLI
SAMSUN ÇARŞAMBA SARAÇLI
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA BOYACILI
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA GÖKÇELİ
SAMSUN ÇARŞAMBA PAŞAYAZI
SAMSUN ÇARŞAMBA SARAÇLI
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA KARAKAYA
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA AKKUZULU
SAMSUN ÇARŞAMBA BAFRACALI
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA USTACALI
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA KARAMUSTAFALI
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA GÖKÇELİ
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN ÇARŞAMBA ORDUKÖY
SAMSUN ÇARŞAMBA
SAMSUN TERME KARACALI
SAMSUN TERME
SAMSUN TERME
SAMSUN TERME
SAMSUN TERME
SAMSUN TERME
SAMSUN TERME
SAMSUN TERME
SAMSUN TERME
SAMSUN TERME

SAMSUNLU ŞEHİTLERİMİZ

OSMAN
MUSTAFA
MEHMET
MEHMET
KAŞIF
DAVUT
DURMUŞ
DURMUŞ
DURMUŞ
ALİ
ALİ
AHMET
AHMET
AHMET
ALİ
ALİ
ALİ
AŞİR
EMİN
HASAN
HÜSEYİN
HÜSEYİN
HÜSEYİN
HÜSNÜ
İBRAHİM
İSMAİL
İSMAİL
İSMAİL
MEHMET
MEHMET
MUHARREM
MUHARREM
MUSTAFA
ÖMER
RAŞİT
REŞİT
SALİH
ŞAKİR
YAŞAR
YAHYA
YAHYA
AHMET
ALİ
BAYRAM
HASAN
HÜSEYİN
MEHMET
MEHMET
OSMAN
ŞEFİK
ALİ
DURMUŞ
DURMUŞ
MEHMET
HALİL
HASAN
İSMAİL
MEHMET
ÖMER
SÜLEYMAN HASAN

MEHMET
VELİ
BEKİR
ALİ
AHMET
ÖMER
ABDULLAH
ABDULLAH
HACI ABDULLAH
HASAN
FEYZİ
AHMET
ARIF
MUSA
AHMET
HASAN
MUSTAFA
ARIF
MEHMET
ARIF
ALİ
MEHMET
SALİH
MEHMET
FEYZİ
BAYRAM
HAMDİ
İBRAHİM
KADİR
YAHYA
KARA HASAN
VAHİT
MEHMET
SÜLEYMAN
HİKMET
HİKMET
MEHMET
MEHMET
ABDULLAH
AHMET
İSMAİL
SALİH
HÜSEYİN
ALİ
ÖMER
OSMAN
ALİ
SÜLEYMAN
SÜLEYMAN
AHMET
NECİP
HÜSEYİN
HÜSEYİN
ŞAKİR
HASAN
VELİ
MUSTAFA
VELİ
MEHMET

MÜEZZİNOĞULLARI
MUSTAFAOĞULLARI

HACIMUSTAFAOĞULLARI
EMRULLAHOĞULLARI
HASANOĞULLARI
ŞERMETOĞULLARI

ŞEREMETOĞULLARI
KAYAŞOĞULLARI

KARABIÇAKOĞULLARI
ÖMEROĞULLARI
EDİZOĞULLARI
UMUROĞULLARI
ÇULCAOĞULLARI
DEVECİOĞULLARI
ELİDELİKOĞULLARI

KARAOĞLANOĞULLARI
CİVELEKOĞULLARI
SOFUOĞULLARI
KÖRHİNDİOĞULLARI
KÖLEBAŞOĞULLARI
KÜÇÜKOĞULLARI
YAHYAOĞULLARI
AHMETOĞULLARI
KÜÇÜKOĞULLARI
UMUROĞULLARI
İLYASOĞULLARI

TOPALOĞULLARI
ÇAYCIOĞULLARI
TEKELİOĞULLARI

TEMİZOĞULLARI
KANDANOĞULLARI
KELHÜSEYİNOĞULLARI
DELİHALİOĞULLARI
YAHYAOĞULLARI
KELMUSTAFAOĞULLARI
ALİOĞULLARI
KARAOĞULLARI
TARAKOĞULLARI
ALİAĞAOĞULLARI
MADENOĞULLARI

KARGAOĞULLARI

KARAALİOĞULLARI
KARAALİOĞULLARI
BEŞİKOĞULLARI
MUSAOĞULLARI
HACİÖMEROĞULLARI
GÖZEOĞULLARI
İHTİYAROĞULLARI
KARAAHMETOĞULLARI
KÜRTOĞULLARI
HATİPOĞULLARI

SAMSUN TERME YUKARISÖĞÜTLÜ
SAMSUN TERME KARKUCAK
SAMSUN TERME ÇARDAK
SAMSUN TERME KARACALI
SAMSUN TERME
SAMSUN TERME
SAMSUN TERME ŞEYHLİ
SAMSUN TERME ŞEYHLİ
SAMSUN TERME ŞEYHLİ
SAMSUN TERME
SAMSUN TERME
SAMSUN HAVZA BEYÖREN
SAMSUN HAVZA YAYLAÇATI
SAMSUN HAVZA
SAMSUN HAVZA ŞEYHSAFİ
SAMSUN HAVZA ERİKBELEN
SAMSUN HAVZA
SAMSUN HAVZA DOĞANÇAYIR
SAMSUN HAVZA
SAMSUN HAVZA ÇİFTLİKKÖY
SAMSUN HAVZA ESENBEY
SAMSUN HAVZA BEYÖREN
SAMSUN HAVZA
SAMSUN HAVZA
SAMSUN HAVZA ERELİ
SAMSUN HAVZA MÜRSEL
SAMSUN HAVZA ORTAKLAR
SAMSUN HAVZA KOCAPINAR
SAMSUN HAVZA ERELİ
SAMSUN HAVZA ORTAKLAR
SAMSUN HAVZA ŞEYHALİ
SAMSUN HAVZA YAZIKIŞLA
SAMSUN HAVZA ILICA
SAMSUN HAVZA GELİNCİK
SAMSUN HAVZA
SAMSUN HAVZA
SAMSUN HAVZA
SAMSUN HAVZA CELİL
SAMSUN HAVZA YAYLAÇATI
SAMSUN HAVZA
SAMSUN HAVZA BOYALI
SAMSUN ALAÇAM
SAMSUN ALAÇAM PELİTBÜKÜ
SAMSUN ALAÇAM
SAMSUN ALAÇAM TOPLU
SAMSUN ALAÇAM PELİTBÜKÜ
SAMSUN ALAÇAM YUKARIELMA
SAMSUN ALAÇAM AKGÜNEY
SAMSUN ALAÇAM PELİTBÜKÜ
SAMSUN ALAÇAM TAŞKELİK
SAMSUN AYYACIK SÖĞÜTPINARI
SAMSUN AYYACIK DÖNGEL
SAMSUN AYYACIK DÖNGEL
SAMSUN AYYACIK SOFUALAN
SAMSUN ONDOKUZMAYIS DAĞKÖY
SAMSUN ONDOKUZMAYIS DAĞKÖY
SAMSUN ONDOKUZMAYIS KUŞKAYASI
SAMSUN ONDOKUZMAYIS DAĞKÖY
SAMSUN ONDOKUZMAYIS ÇİFTLİK
SAMSUN ONDOKUZMAYIS DEREKÖY

KORE SAVAŞI ŞEHİTLERİMİZ (1950 - 1953)

Adı Soyadı

ÜSTEGMEN FAHRETTİN GÜVEN
TEĞMEN OSMAN MAZHAR GÖRAL
AHMET BİYİKLİ
ALİ ŞAHİN
BAHRİ KURNAZ
DURMUŞ ÇARŞAMBA
HAKKI AKTAŞ
HÜSEYİN ÜNLÜ
MECİT KONUS
MUSTAFA ÇETİNKAYA
ŞÜKRÜ MEMİŞ

Baba Adı

VEHBİ
HASAN
BAYRAM
MUSTAFA
SAKİR
MEHMET
HASAN
HÜSEYİN
SAYIT
AHMET
HAKKI

Memleketi

SAMSUN MERKEZ
SAMSUN MERKEZ
SAMSUN MERKEZ ÇELİKA LAN
SAMSUN BAFRA ÇİLHANE
SAMSUN TERME ÖRTAGERFİ
SAMSUN ÇARŞAMBA VELİOĞLU
SAMSUN ÇARŞAMBA HOCALAR
SAMSUN ALAÇAM YUKARI ELMA
SAMSUN KAVAK YENİKIRBAÇ
SAMSUN LADİK MAZLU MOĞLU
SAMSUN HAVZA ERSANDIK

Birliğı

2. TUGAY
1. Tugay
1. TUGAY 241. PALAYI
3. TUGAY
2. TUGAY
1. TUGAY ER TALG. 1. GR. KÜN. DEF. NO: 52
1. TUGAY 241. PA. 2. BL. KÜN. DEF. NO: 1502
1. TUGAY TAL. TB.
3. TUGAY 1. TB. 3. BL.
1. TUGAY HF. UC. S. BT.
1. TUGAY 241. PA. 1. TB. 3. B

KIBRIS BARIŞ HAREKATI ŞEHİTLERİMİZ (1974)

Adı Soyadı

ÇAVUŞ MAKSUT BİRİNCİ
ÇAVUŞ NURİ ÜRÜN
ALİ RIZA KARAOĞLAN
CAFER DÜZENLİ
HASAN DÜVEN
HASAN ÖZKAPI
HÜSNÜ DEMİRKIRAN
İBRAHİM KONAÇOĞLU
KADİR TORAMAN
KEMAL BALTA
NECATİ BAT
SEBAHATTİN YILMAZ

Baba Adı

MURAT
HÜSAMETTİN
ABDURRAHMAN
HASAN
NİYAZI
AHMET
SABRİ
KAZİM
MUSTAFA
AHMET
HAMİT
AHMET

Memleketi

SAMSUN MERKEZ KILIÇDEDE
SAMSUN MERKEZ PAZAR
SAMSUN HAVZA ILICA
SAMSUN VEZİRKÖPRÜ YAĞINÖZÜ
SAMSUN ALAÇAM KARAHÜSEYİNLİ
SAMSUN ASARCIK
SAMSUN ÇARŞAMBA ÇÖKEKLİ
SAMSUN TERME
SAMSUN ÇARŞAMBA YUKARI ALİ BELLİ
SAMSUN BAFRA YUKARI ELMA
SAMSUN LADİK YTOPEPE
SAMSUN HAVZA Y. SUSUZ

Birliğı

28. T.Ü.M. 230. PA. 1. TB. 1. BL. K. LIĞI
DONANMA K. LIĞI TCG KOCATEPE K. LIĞI
39. T.Ü.M. K. 49. PA. K. 1. TB. K. LIĞI
39. PT.Ü.M. K. SVŞ. İS. TB. K. LIĞI
2. J. KOMD. TB. 2. J. KOMD. BL. K. LIĞI / TURHAL NEVŞEHİR
ÇIK. FILO K. AMF. DZ. PALAY K. 1. İNCİ AMF. DZ. PT. B. K. TB. KH.
HV. İND. TUG. K. LIĞI MU. MÜF. K. LIĞI
K. T. K. A. KŞFT. K. K. LIĞI
DONANMA K. LIĞI TCG KOCATEPE K. LIĞI
39. T.Ü.M. K. 50. PA. 2. TB. K. LIĞI
K. T. K. A. K. LIĞI 1. TB. 4. BL. K. LIĞI
KOM. TUG. K. LIĞI 1. KOM TB. 2. BL. K. LIĞI

SAMSUNLU ŞEHİTLERİMİZ

TERÖR ŞEHİTLERİMİZ

SAMSUN MERKEZ

PİLOT ÜSTEĞMEN FERRUH AKYEL—VAN-1997
JANDARMA KOMANDO ASTEĞMEN SERKAN ARSLAN-TUNCELİ-1998
JANDARMA ASTSUBAY KD.ÇAVUŞ AHMET ÇINAR-HAKKARİ-HANTEPE J.KOMD.ÖZL.HRK.GRPTİM-1997
PİYADE ASTEĞMEN KÖKSAL TEKEL-ŞIRNAK-BEYTÜŞŞEBAP.J.KRK.K.LİĞİ-1994
İS.ASTSUBAY.KIDEMLİ ÜSTÇAVUŞ İLHAN HAMLİ-14.MKNZ.P.TUĞ.K.LİĞİ-1992
JANDARMA KIDEMLİ ÇAVUŞ ERDAL HÖYÜK-ŞIRNAK-1996
UZMAN JANDARMA ÇAVUŞ FERHAN HASOVALI-SİİRT-PERVARİ J.KRK.K.LİĞİ-1994
PİYADE UZMAN ÇAVUŞ METİN ASLANTÜRK-TOKAT-1997
UZMAN ONBAŞI ERHAN PAKEL-DİYARBAKIR ÖZEL HAREKAT-1995
JANDARMA KOMANDO ER SELAMİ HOŞGEL-ŞIRNAK-JANDARMA KOMANDO TABUR KLIĞI-1987
PİYADE ER ARİF ÇETİN-VAN-1987
JANDARMA ER HASAN TEBER-ŞIRNAK-J.SNR.A.KOMUTANLIĞI-1987
JANDARMA ER MAKSUT KÜÇÜK-HAKKARİ-1990
PİYADE ASTEĞMEN MURAT YAŞAR SEVEN-HAKKARİ-1991
JANDARMA ER FERİT İŞLER-MUŞ-MALAZGİRT İLÇE J.KLIĞI-1991
JANDARMA ER ÜMİT SEMERCİ-ŞIRNAK-1992
JANDARMA ONBAŞI METİN ARSLAN-ELAZIĞ-1992
JANDARMA ER NAFİZ SARIOĞLU-DİYARBAKIR-1993
JANDARMA KOMANDO ER UĞUR BİRİNCİ-ELAZIĞ-J.KOMD.TABUR.K.LİĞİ-1993
JANDARMA ER YAŞAR BAYRAKTAR-MARDİN-1993
PİYADE KOMANDO ONBAŞI İSMAİL YILMAZ-ŞIRNAK-1993
JANDARMA ONBAŞI HAYRİ ALKAN-HAKKARİ-KAVAKLIJ.KRK.K.LİĞİ-1993
JANDARMA KOMANDO ER İSMAİL SAĞIR-HAKKARİ-PİRİNÇEBER KARAKOLU-1993
PİYADE KOMANDO ER BURHAN YAZICI-BİNGÖL-1994
PİYADE ER İSMAİL BEKTAŞ-TUNCELİ-1995
JANDARMA ER HÜSEYİN AYDIN-DİYARBAKIR-1995
PİYADE ER EROL KARAOĞLU-DİYARBAKIR-1996
JANDARMA ER ÖZGÜR EKİNCİ-ELAZIĞ-AKYÜREK.KRK.K.LİĞİ-1996
PİYADE ER MESUT ÜSTÜN-HAKKARİ-ÇUKURCA1/9İÇ GÜV.TB.K.LİĞİ-1996
JANDARMA ER ERDAL AK-ERZİNCAN-KEMALİYE BEŞPINAR KARAKOLU-1996
JANDARMA KOMANDO ER MURAT KORKMAZ-TUNCELİ-1996
TANK ER R.TAHSİN MERAL-KUZEY IRAK-1997

ÇARŞAMBA

JANDARMA ASTSUBAY KIDEMLİ ÇAVUŞ TUNCAY KOCABAŞ-DİYARBAKIR-1991
PİYADE KOMANDO ER NEVZAT AYDIN -HATAY-4.KOMD.HV.İND.TB.KLIĞI-1981
PİYADE KOMANDO ER RAGİF KONUK-SİİRT-70.PTUG.1.TB.KLIĞI-1985
PİYADE ER KAMURAN YARAMAZ- SİİRT-PTB.K.LİĞİ-1985
PİYADE KOMANDO ER YAŞAR CEBECİ-ŞIRNAK-1.KMD.TB.KLIĞI-1986
JANDARMA ER CEMAL DURMUŞ-ŞIRNAK-4.J.SNR.TB.KOMUTANLIĞI-1990
JANDARMA ER HAMDİ KIZILHAN-ŞIRNAK-GÖRÜMLÜ J.KRK.K.LİĞİ-1991
JANDARMA KOMANDO ER SELİM AKAN-MARDİN-1993
JANDARMA ER RECEP BİLİR-KARS-1994
JANDARMA ER ERTAN AD-ŞIRNAK-BAĞLICA3NCÜ JANDARMA SINIR TABUR K.LİĞİ-1994
JANDARMA KOMANDO ER AHMET KAYA-TUNCELİ-OVACIK1.J.BL.K.LİĞİ-1996
JANDARMA ER MEHMET ŞAHİN-BİNGÖL-1996
JANDARMA KOMANDO ER ALİ ALTUN-BATMAN-1996
PİYADE ER MURAT YETKİN-ŞIRNAK-1996

PİYADE KOMANDO ER ŞENOL PALA-SİİRT-ERUH J.KOM.TUG.2.KOMD.TB.K.LİĞİ-1997
JANDARMA ONBAŞI AHMET SARI-DİYARBAKIR-1999
PİYADE ER YILMAZ BAŞ-ŞIRNAK-1999
JANDARMA KOMANDO ER ADEM ALTUNTAŞ-ŞIRNAK-1999

ALAÇAM

JANDARMA ER RAMİZ İLERİ--MARDİN-3.J.HD.BI.KLİĞİ-1983
JANDARMA KOMANDO ER NURİ KAHRAMAN-ŞIRNAK-JANDARMA KOMANDO BL.KOMUTANLIĞI-1986
JANDARMA ER BAYRAM YILDIZ-ŞIRNAK-4.J.SN.A.KOMUTANLIĞI-1989
PİYADE ER ERDOĞAN BAYAR-SİİRT-70.PTUG.K.LİĞİ-1989
JANDARMA KOMANDO ER RAMAZAN AYDIN-ŞIRNAK-İL JANDARMA K.LİĞİ-1992
PİYADE ER -ŞENOL ÇELEBİ-ŞIRNAK-GÜNEYCE 1/2P.İ.G.TB.K.LİĞİ-1995
PİYADE ER MUSTAFA ALAN-ERZURUM-OLTU51.PTUG.1.PTB.K.LİĞİ-1995
JANDARMA KOMANDO ER MURAT YILDIZ-TUNCELİ-HOZAT J.KRK.K.LİĞİ-1996
PİYADE KOMANDO ER KADİR KARA-TUNCELİ-NAZİMİYE 28.P.A.2.P.KOMD.TB.K.LİĞİ-1998
JANDARMA KOMANDO ER ERDOĞAN ALTINEL-MARDİN-KIZILTEPE JÇKOMD.BL.K.LİĞİ-1998

BAFRA

PİYADE ASTEĞMEN FATİH BAYKUT-ARDAHAN-25.MKNZ.PTUG.1.MKNZ.PTB.K.LİĞİ-1996
UZMAN JANDARMA ÇAVUŞ KAYHAN ÇİZMECİ-HAKKARİ-ÇUKURCAJ.KOMD.TB.K.LİĞİ-1995
PİYADE KOMANDO ÇAVUŞ MUHAMMET ÖNDER-HAKKARİ-YÜKSEKOVA DAĞ KOMD.TUG.1.KOMD.TB.K.LİĞİ-1994
PİYADE KOMANDO ZEKİ ÇAKIR-VAN-2.KOMD.TB.K.LİĞİ-1988
PİYADE ONBAŞI İSA KURT-ŞIRNAK-J.SNR.TUG.1/125TB.K.LİĞİ-1989
JANDARMA ER MUSTAFA PİLÂN-SİİRT-1990
PİYADE JANDARMA KOMANDO ER ADEM YILDIZ-HAKKARİ-ŞEMDİNLİ DAĞ VE KOMD.TUĞ.3.DAĞ VE KOMD.TB.K.LİĞİ-1991
JANDARMA ER AYDIN UYAR-SİİRT-PERVARİ JANDARMA K.LİĞİ-1991
JANDARMA ER AYHAN KALKAN-ŞIRNAK-4.J.SNR.BL.KRK.K.LİĞİ-1992
JANDARMA KOMANDO ER ÜNAL ERTÜRK-ADİYAMAN-1992
JANDARMA KOMANDO ER EROL HASPULAT-ŞIRNAK-J.KOMD.BL.K.LİĞİ-1992
JANDARMA KOMANDO ER ERHAN ÖZDAŞ-ŞANLIURFA-1993
JANDARMA KOMANDO ER KAMİL KİTAPÇI-DİYARBAKIR-ERGANİ.J.KOM.TB.2.BL.K.LİĞİ-1993
JANDARMA ER ALİ ALTINIŞIK-ŞIRNAK-BALLI KARAKOLU-1994
JANDARMA ER HÜSEYİN YAVUZ-TUNCELİ-1994
PİYADE ONBAŞI CEMALETİN KIZIL-BİNGÖL-YAYLADERE17/2PTB.K.LİĞİ-1995
JANDARMA KOMANDO ER SATILMIŞ ŞAHİN-TUNCELİ-BÜYÜKYAR KÖYÜ J.ÖZELHRH.GRUP.K.LİĞİ-1995
JANDARMA KOMANDO ER HALİL SERT-MARDİN-1995
PİYADE ER BERATİ YILDIRIM-MARDİN-1995
PİYADE ONBAŞI HASAN GÜLAL-BİNGÖL-1997
PİYADE ER NAZİM ARSLAN-ERZURUM-PASINLER 7.MKNZ.PTUG.3.MKNZ.PTB.K.LİĞİ 1997
PİYADE ONBAŞI ÜNAL OCAK-TUNCELİ-NAZİMİYE 28.P.A.2.PTB.K.LİĞİ-1998
PİYADE KOMANDO ER MAHMUT ÖZCAN-TUNCELİ-PÜLÜMÜR 4.KOMD.TUG.3.KOMD.TB.K.LİĞİ-1998
JANDARMA KOMANDO ER FEHMİ SEVİNÇ-ŞIRNAK-ÇAKIRSÖĞÜT J.KOMD.TUG.K.LİĞİ-1998
SHH.KOMANDO ER HÜSEYİN VAR-VAN-ÇATAK 1.KOMD.TUG.1.KOMD.TB.K.LİĞİ-1998

KAVAK

JANDARMA ASTSUBAY KIDEMLİ ÇAVUŞ İLHAN KUŞAN-ŞIRNAK-ÇAKIRSÖĞÜT 1.J.KOMD.TB.K.LİĞİ-1998
PİYADE ONBAŞI ŞENOL AŞI-HATAY-1989
JANDARMA ER GÜLTEKİN AKYOL-ŞIRNAK-3.J.SNR.TB.K.LİĞİ-1992
PİYADE ONBAŞI MUHARREM KONU-HAKKARİ-DERECİK J.KRK.K.LİĞİ-1992
JANDARMA ER SEYDİ AHMET ÇAKIR-ŞIRNAK-ÖZELHRK.GRUP.K.LİĞİ-1992
JANDARMA KOMANDO ER AĞRI-DOĞUBEYAZIT J.KRK.K.LİĞİ-1993
JANDARMA KOMANDO ER HÜSEYİN KAŞKA-MARDİN-1993

SAMSUNLU ŞEHİTLERİMİZ

JANDARMA ER MAHİR EMEN-DİYARBAKIR-SİLVANJ.KRK.K.LİĞİ-1993
PİYADE ER MUSTAFA GÜDEL-MARDİN-70.P.TUG.2.MKNZ.PTB.K.LİĞİ-1995
KOMANDO ER ERDAL ARTUT-ŞIRNAK-ÇAKIRSÖĞÜT SINIR KARAKOLU-1997
PİYADE ER SEYİH AHMET KAYHAN-SİİRT-3.P.KOMD.TUG.K.LİĞİ-1997
JANDARMA KOMANDO ER DURMUŞ İŞİN-BİTLİS-1999

VEZİRKÖPRÜ

JANDARMA HV.TEK.ASTSUBAY.KD.ÇAVUŞ SALİM ALICI-DİYARBAKIR-J.HV.GRP.K.LİĞİ-HELİKOPTER KAZASI-1995
JANDARMA ASTSUBAY ÇAVUŞ ABDULLAH ÖZİŞİK-ELAZIĞ-J.KOMD.TB.K.LİĞİ-1993
UZMAN JANDARMA ÇAVUŞ AHMET AYDOĞDU-DİYARBAKIR-ÖZEL HRK.GRUP.K.LİĞİ-1996
PİYADE UZMAN ONBAŞI NECDET ŞENSES-HAKKARİ-1994
JANDARMA KOMANDO ONBAŞI CAFER ÇANKAYA-ELAZIĞ-MADEN İLÇE J.K.LİĞİ-1991
JANDARMA ER ASLAN AKDOĞAN-SİİRT-1992
PİYADE ER SEDAT EŞ-DİYARBAKIR-14.P.TUG.K.LİĞİ-1992
PİYADE ER HASAN MUTLU-HAKKARİ-1992
JANDARMA ER HÜSEYİN YIRIK-DİYARBAKIR-İL.J.K.LİĞİ-1992
JANDARMA ER EMİN UYSAL-ŞIRNAK-23.J.SNR.K.LİĞİ-1992
JANDARMA KOMANDO ER ŞENOL CANSIZ-ELAZIĞ-1993
JANDARMA ER CAVİT YAMAN-ELAZIĞ-1993
JANDARMA ER HASAN ÇEVİK-ŞIRNAK-23.J.SNR.TUG.K-1993
JANDARMA ER ŞENER KOLAY-BİTLİS-DOĞRU YOL J.KRK.K.LİĞİ-1993
JANDARMA ER ŞABAN ÖZER-HAKKARİ-1993
PİYADE ONBAŞI DAVUT KARA-HAKKARİ-1994
PİYADE ER KURTÇA ATICI-ŞIRNAK-1994
PİYADE ER KERİM ŞİLEYEN-ŞIRNAK-GÜRÜMLÜ J.KARAKOL.K.LİĞİ-1994
PİYADE ER İLYAS BOZKIR-ERZİNCAN-KEMALİYE PTB.K.LİĞİ-1995
JANDARMA ER İSMAİL KARTAL-DİYARBAKIR-HAZRAJ.KOMD.BL.K.LİĞİ-1996
JANDARMA ER YILMAZ KÜRKÜT-HAKKARİ-1997
PİYADE ER MEHMET KAYA-BİNGÖL-1998
JANDARMA KOMANDO ER BAYKAL GALYONCUOĞLU-TUNCELİ-1999
JANDARMA ER FAHRETTİN SAK-HAKKARİ-1.J.SNR.BL.K.LİĞİ-1999

TERME

JANDARMA KURMAY BİNBAŞI KİBAR KORHAN KOÇ-TUNCELİ HELİKOPTER KAZASI-1993
JANDARMA KOMANDO ER MUSTAFA AKBULUT-ŞIRNAK-1992
JANDARMA KOMANDO ER İSA BİÇER-ŞIRNAK-ULUDERE İLÇE J.K.LİĞİ-1992
JANDARMA ER ÖMER KELEŞ-BİNGÖL-SOLHAN İLÇE JANDARMAK.LİĞİ-1992
JANDARA ER DAVUT SEMİZOĞLU-MARDİN-SİLOPİ.J.KRK.K.LİĞİ-1994
JANDARMA KOMANDO ER ŞEREF TAŞKAYA-IĞDIR-1994
DENİZ PİYADE ER ERDOĞAN DİNDAR-ŞIRNAK-MADEN6.P.KOMD.TB.K.LİĞİ-1994
JANDARMA ER NECATİ EROĞLU-BATMAN-1995
PİYADE ER NURSAL AKSOY-HAKKARİ-2.KOMD.TUG.K.LİĞİ-1997
PİYADE ER AHMET YILDIRIM-BİNGÖL-ÖZEL HAREKAT TİMİ-1998

SALIPAZARI

JANDARMA ASTSUBAY ÜSTÇAVUŞ ERDĞAN KOMUT-SİİRT-1999
PİYADE KOMANDO ONBAŞI MUHARREM DEMİR-HAKKARİ-GÜZELKONAK.J.KRK.K.LİĞİ-1996
JANDARMA ER FATİH ATAŞEVEN-MARDİN-YEŞİLLİ İLÇE J.K.LİĞİ-1992
JANDARMA ER HÜSEYİN ATAŞEVEN-MARDİN-1993
JANDARMA ER ORHAN ERDOĞAN-BİNGÖL-1993
JANDARMA ER EROL İŞAL-MARDİN-1993
JANDARMA KOMANDO ER ADNAN YILDIZ-BİNGÖL-1993

PİYADE ER FATİH OSMAN-VAN-10.PTUG.3.PTB.K.LİĞİ-1994
JANDARMA ER METİN ŞAHİN-TUNCELİ-MERCAN JANDARMA KARAKOLU-1994
JANDARMA ER DAVUT KUZU-TUNCELİ-1995
JANDARMA ER ABDULLAH ERKAN-TUNCELİ-1996
JANDARMA ER BEKİR DEMİR-MARDİN-1997

LADİK

UZMAN JANDARMA 1.KAD.ÇAVUŞ-HÜSEYİN DÜZENLİ-TUNCELİ-UZUNÇAYIR KARAKOLU-1996
JANDARMA ER MİHRETTİN YIĞMAN-ŞIRNAK-1992
JANDARMA ER MEVLÜT DURU-TUNCELİ-J.KOMD.BÖLÜK.K.LİĞİ-1994
JANDARMA ER ALİM ARAÇ-HAKKARİ-1994

HAVZA

JANDARMA YARBAY MESUT KURU-HAKKARİ İL JANDARMA KOMUTAN YARDIMCISI-KUZEY IRAK'DA OPERASYON ESNASINDA BULUNDUĞU HELİKOPTER DÜŞÜRÜLDÜ-1997
UZMAN JANDARMA ÇAVUŞ OSMAN ÜNAL-TUNCELİ-1996
PİYADE UZMAN ONBAŞI MUSTAFA KOÇAK-KARS-2.MKAZ.PTB.K.LİĞİ-1993
UZMAN JANDARMA ONBAŞI BESİM KAZAR-DİYARBAKIR-ÖZEL HAREKAT GRUP TİMİ-1996
PİYADE KOMANDO ER RECEP KOCATEPE-DİYARBAKIR-1993
JANDARMA KOMANDO ER ZEKERİYA YÜKSEL-BİNGÖL-GÜZELDERE J.KRK.K.LİĞİ-1993
JANDARMA ER ALAADDİN ÇAKIR-VAN-GÜRPINAR İLÇE J.K.LİĞİ-1994
JANDARMA KOMANDO ER BAYRAM SOYLU-IĞDIR-2.J.KOMD.BL.K.LİĞİ-1994
PİYADE KOMANDO ER AHMET BOZKURT-DİYARBAKIR-KULP1/2İ.G.PTB.K.LİĞİ-1994
JANDARMA ER RAŞİT ÇAKIR-HAKKARİ-YÜKSEKOVA2.J.SNR.K.LİĞİ-1994
JANDARMA ER RAMAZAN KILIÇCI-VAN-ÖZALP2.J.SNR.TB.K.LİĞİ-1995
JANDARMA KOMANDO ER CENGİZ DURAK-TUNCELİ-ÇEMİŞKEZEK J.KRK.K.LİĞİ-1995
JANDARMA ER MAHMUT KÖKSAL-ERZİNCAN-KEMALİYE BEŞPINAR JANDARMA KARAKOLU-1996
PİYADE ONBAŞI HAKAN TAŞAN-HAKKARİ-YÜKSEKOVA 10.İÇ.GÜV.PTB.2.BÖLLÜĞÜ-1998
PİYADE ER KERİM BIYIKLI-VAN-BAŞKALE 61.İÇ.GÜV.K.LİĞİ-1999

YAKAKENT

PİYADE ER BAYRAM AYDIN-MARDİN-1994

ŞAMSUNLU ŞEHİTLERİMİZ

SAMSUNLU ŞEHİT POLİSLER

ADI	GÖREV YERİ	YIL	ADI	GÖREV YERİ	YIL
LÜTFİ ÇELİK	İSTANBUL	1969	TUNCAY KARATAŞ	İSTANBUL	2001
ALİ YILDIRIM	HATAY	1971	ABDURRAHMAN İSPİR	ANKARA	2001
YAŞAR ŞEN	BOLU	1976	DURSUN SUTAY	BALIKESİR	2002
H.ABDİ UĞURTAŞ	SİVAS	1977	NEVZAT GÜNDOĞDU	SAMSUN	2004
MEHMET EMİN EREN	İSTANBUL	1978	OSMAN KARACA	SAMSUN	2004
OSMAN SATILMIŞ	KARS	1978	ZİKİRİ ÖZDAMAR	SAMSUN	2004
MUHİTTİN YILMAZ	MALATYA	1979	SEVKAN YAVUZ	BATMAN	2004
SÜLEYMAN SELÇUK	GİRESUN	1979	CAN ŞENCAN	AĞRI	2004
ERKAN ALIŞIR	ORDU	1980	MEHMET SANDIKÇI	İSTANBUL	2005
HAMDİ ÖZÜBEK	DİYARBAKIR	1980	KORHAN EKİZ	VAN	2005
ADNAN KILIÇOĞLU	İSTANBUL	1980	HARUN ATEŞ	SAMSUN	2005
İSMAİL ŞEN	SAMSUN	1980	RECEP TOKUR	TUNCELİ	2006
SALİM ŞAHİN	SAMSUN	1980	ALAADDİN PERGEL	SAMSUN	2006
ZAFER DEMİRCAN	ANKARA	1983	DAVUT DOĞAN	ŞIRNAK	2008
AHMET ÖZDEMİR	KAYSERİ	1983	MURAT ÇALIŞKAN	İSTANBUL	2009
KEMAL KARATAY	SAMSUN	1985	RAMAZAN ARSLAN	VAN	2010
SALİH ERSİN	BİNGÖL	1986	TURGAY YILMAZ	İSTANBUL	2010
HALİS KARAOĞLU	MERSİN	1987	RECEP ŞAHİN	KASTAMONU	2011
MEHMET ERÇİN	DİYARBAKIR	1989	SAMET KELEŞ	İSTANBUL	2014
AHMET KARAAL	DİYARBAKIR	1990	OKTAY UÇAR	MARDİN	2015
HÜSEYİN KAVAKLI	İSTANBUL	1991	YILMAZ DİKMEN	ŞIRNAK	2015
KEMAL KEFELİ	SİİRT	1991	BURAK ZOR	İĞDIR	2015
AVNİ ŞENER	ŞANLIURFA	1992	ERSAN GÜRPINAR	ŞIRNAK	2016
ATA DERİN	GAZİANTEP	1992	MUSTAFA ÖZTÜRK	İSTANBUL	2016
HALİM ÇALKAN	MALATYA	1992			
CELAL KUYU	İSTANBUL	1992			
ASIM KIRAN	TRABZON	1993			
YILMAZ GÜRSOY	KIRKLARELİ	1993			
SECAHATTİN GÜRLEK	ARTVİN	1993			
REMZİ YEMEZ	TUNCELİ	1993			
MEHMET EROL	ŞIRNAK	1994			
ADEM ERKEN	İZMİR	1994			
EMİNE SEÇİL GÖKDEMİR	SAMSUN	1994			
RECEP ÇAKMAK	ERZURUM	1994			
MEHMET MUŞTALI	ORDU	1995			
HÜSAMETTİN ŞAHİN	VAN	1995			
ALİ KESİMOĞLU	MARDİN	1996			
MUSTAFA ZİVALİ	SİİRT	1996			
RIFAT SEZGİN	SİİRT	1996			
GÖKHAN ÇAVUŞOĞLU	ORDU	1997			
HASAN ELİK	ERZURUM	1997			
NURETTİN CİNSOY	ÇANKIRI	1999			
OĞUZ ERDURAN	SİVAS	1999			
AHMET BİRKAÇ	BİNGÖL	1999			
HAKAN KARA	BATMAN	2001			

2000 yılından sonra şehit olan
Askerlerimizin isimlerin ise ayrı bir
sayı olarak önümüzdeki dönemlerde
yayınlayacağız.

UNKAPANI KÜLTÜR ve YAŞAM MERKEZİ

/ ilkadimbld

/ ilkadimbld

www.ilkadim.bel.tr

VATAN
Dış Ticaret A.Ş

İhracatta Güvenin Adresi

Adres: Çobançeşme Mah. Eren Sok. 2/4 Bahçelievler / İSTANBUL

Tel: +90 (212) 652 11 70 Fax: +90 (212) 652 11 80

Web: www.vatandisticaret.com E-mail: vtn.istanbul@gmail.com

MONDİ'DEN SEYİRCİ KALAMAYACAĞINIZ FIRSATLAR

1

BELİRLİ TUTARDA
ALIŞVERİŞLERE

**SAMSUNG
LED TV
HEDİYE**

2

MABEL 3'LÜ DÜĞÜN PAKETİNDE

**3500^{TL}
İNDİRİM**
ÜSTELİK

**SAMSUNG
LED TV
HEDİYE**

3

AYRICA

%50^{'YE}

**VARAN
İNDİRİMLER**

01 Nisan - 30 Haziran 2018 tarihleri arasında aynı Mondi mağazasından, tüm Mondi markalı ürünlerden, tek seferde 8.900 TL ve üzeri alışveriş yapan tüketicilere Samsung 32" K4000 TV (1.399 TL değerinde, uydu alıcılı), 13.900 TL ve üzeri alışveriş yapan tüketicilere Samsung 40" M5000 TV (1.899 TL değerinde, uydu alıcılı) hediye edilecektir. Belirtilen fiyatlar tavsiye edilen perakende satış fiyatlarıdır. Bu kampanya başka kampanyalarla birleştirilemez. Kampanya koşullarıyla ilgili daha ayrıntılı bilgi için lütfen bir Mondi Yetkili Satıcısı'na başvurunuz.

Axess'e özel peşin fiyatına 12 taksit

Free için kampanya katılım ücreti kampanya ve işlem başına 2,9 TL olup ilk ekstreye yansıtılacaktır.

Samsun'da Şehitler, Gaziler ve Onların Yakınları İçin
Oluşturulan Örnek Bir Mekân;

SADİ TEKKESİ KUVA-İ MİLLİYE RUHU MÜZESİ ŞEHİT VE GAZİ ANIEVİ

Prof. Dr. Cevdet YILMAZ

*Nihayet inancımız
gereği dilimizden
düşürmediğimiz Bakara
Suresinin; "Allah
yolunda öldürülenlere
ölüler demeyiniz.
Bilakis onlar diridirler,
siz anlayamazsınız"
mealindeki 154. Ayeti.*

Giriş

Bütün değerlerin erozyona uğradığı günümüz dünyasında kapitalizmin dayattığı daha iyi ve daha lüks yaşama, daha çok tüketme, kâr için her yol mubahtır gibi telkinler yanında nefsimizin bize dayattığı bencillik, bana dokunmayan yılan bin yaşasın vb. duygu ve düşüncelere sırt çevirip, vatani ve milleti için seve seve canından vazgeçmek... Yaşamayanın bilemeyeceği duygular... Ne diyor şair; "Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır, toprak uğrunda ölen varsa vatandır". Nihayet inancımız gereği dilimizden düşürmediğimiz Bakara Suresinin; "Allah yolunda öldürülenlere ölüler demeyiniz. Bila-

kis onlar diridirler, siz anlayamazsınız" mealindeki 154. Ayeti. Allah yolunda canından vazgeçen, din, devlet, vatan, namus gibi değerler uğruna küçücük çocuklarının yetim kalacağını bile bile düşman karşısına çıkan askerlerimiz; eşkıyaya, namussuza, ite, uğursuza karşı göğsünü siper eden polislerimiz... Ne kadar kalabalık ve görkemli törenler düzenlese de, bir sonraki şehit haberine kadar unuttuğumuz, birine ikisine kulak tıkayıp sayı fazla olunca ah vah ettiğimiz gerçek kahramanlarımız. Ne kadar çok "vatan size minnettardır" nutukları atsak da bu hak ödenir mi? Onların emanetlerine sahip çıkma konusunda yapmamız gereken başka şeyler

yok mu? Şehitlik inşa etmek, çiçeklerle donatmak, başlarına birer bayrak dikmek, buraları belli günlerde ziyaret etmek, protokol mevlitleri tertip etmek belki ahirete intikal etmiş şehitlerimiz için yapılabilecek başlıca etkinlikler olabilir. Peki ya geride bıraktıkları, eşleri, çocukları, anne babaları... Onlar için ne yaptık, ne yapmalıyız diye bir kaygımız olmayacak mı? Densiz bir halk otobüsü şoförünün, yasaların kendisine verdiği haktan yararlanmak isteyen bir gazi ya da şehit yakınına, üç kuruş bilet parası için hakaret etmesi haberini duyunca hayıflanıp, kendi kendimize söylenmekten başka elimizden bir şey gelmez mi? Bütün bunlar bugüne kadar şehitlerimiz için yaptıklarımız yanında yapacağımız çok iş olduğunu bize göstermiyor mu? Daha küçük yaştan itibaren "şehitlik" ve "vatan uğruna can verme" gibi kavramları değerler eğitimi bağlamında ele almamız gerekmez mi? Onların bize emanet bıraktıkları yakınlarına nasıl davranmamız, onlarla nasıl hemhal olmamız, nasıl kaynaşmamız lazım geldiği hususlarında köklü bir eğitime ihtiyacımız yok mu?

Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından bütün bu kaygıları gidermede bir ilk adım ve güzel bir örnek olması adına şehir merkezinde eski bir binanın restore edilerek "Samsun Sadi Tekkesi Kuva-i Milliye Ruhı (Müzesi)" ve "Şehit ve Gazi Anı Evi" adıyla hizmete sokulmasını her türlü takdirin üzerinde bir girişim olarak değerlendiriyoruz. Hem Samsunlu şehitleri anmak ve bu arada onların unutulmasını engellemek, hem de yakınlarının bir araya gelebileceği, sosyal faaliyetlerde bulunabileceği, dayanışma içinde olabilecekleri ve kendi evleri gibi kullanabilecekleri bir mekân tesis edilmiş olması gerçekten çok önemli. Böyle bir eseri bütün Türkiye'ye örnek olacak

tarz ve güzellikte faaliyete geçiren, başta Büyükşehir Belediye Başkanı-
mız Sayın Yusuf Ziya Yılmaz olmak üzere, Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanımız Sayın Necmi Çamaş'a ve diğer emeği geçenlere, üzerimizdeki sorumluluğu biraz olsun hafiflettikleri için Samsunlular olarak teşekkür ederiz.

Hemen şunu belirtelim ki şehit yakınları ve gazilerimiz için bir bina yapmak ve onların hizmetine sunmak bazılarımız için (yapılan fedakarlığa asla karşılık olamayacağı düşüncesiyle) basite alınabilir. O kişiler için şunu hatırlatmak isteriz; il ve ilçelerdeki kamu ve özel sektör misafirhaneleri; polis evi, ordu evi, öğretmen evi gibi kurumları bir hatırlayalım. Özellikle memur kafasıyla düşünüldüğünde, o branşlarda çalışanlar için gittikleri yerlerde bu tür tesislerin olması onlar için o kadar önemlidir ki, yabancı bir yere gittiklerinde sanki kendi evleriymiş gibi önce bu mekanları ararlar. Olaya ancak böyle bakarsak şehit ve gazilere ayrılan bu mekânın önemi anlaşılabilir ve yapılan işin ne kadar değerli olduğu görülebilir.

Aşağıda, uzun yıllar boş ve harabe olarak kaderine terk edilmiş bir bina olan Sadi Tekkesi'nin Samsunlu şehitler adına düzenlenmiş "Kuva-i Milliye Ruhı" adıyla bir müze ve "Şehit ve Gaziler Anı Evi" olarak yeniden inşası ele alınmış, metnin sonundaki kaynakçada bahsedilen yazılı ve görsel bilgilerden de yararlanarak, binanın restorasyonundan amaca uygun hale getirilinceye kadar geçen süreç ile binanın özellikleri ve kullanım şekli değerlendirilmiş, Türkiye'ye örnek olan hususiyetleri üzerinde durulmuştur.

1.Sadi Tekkesi'nin kısa tarihçesi

Bilindiği gibi Türk ve İslam kültüründe tekke ve zaviyeler tasavvuf

Uzun yıllar boş ve harabe olarak kaderine terk edilmiş bir bina olan Sadi Tekkesi'nin Samsunlu şehitler adına düzenlenmiş "Kuva-i Milliye Ruhı" adıyla bir müze ve "Şehit ve Gaziler Anı Evi" olarak yeniden inşası ele alınmış, metnin sonundaki kaynakçada bahsedilen yazılı ve görsel bilgilerden de yararlanarak, binanın restorasyonundan amaca uygun hale getirilinceye kadar geçen süreç ile binanın özellikleri ve kullanım şekli değerlendirilmiş, Türkiye'ye örnek olan hususiyetleri üzerinde durulmuştur.

Foto 1. Sadi Tekkesi (Sa'di Dergâhı) (restorasyondan önce).

düşüncesinin anlayış ve terbiyesinin işlendiği ve halka sunulduğu yerler olarak bilinir. Bu yerler, herhangi bir tarikata mensup dervişlerin, gönül verdikleri şeyhin idaresinde bir arada yaşadıkları, tekkelerinde veya zaviyelerinde konaklayan yolculara Allah rızası için, yiyecek içecek ve akşamlarını geçirecek yatak sağladıkları, yerleşim yeri veya yol güzergâhlarındaki yapıları ifade etmektedir. Bu yapılarda mescit, tevhidhane, semahane, türbe, dervişlerin ve misafirlerin kaldıkları odalar, mut-fak, kiler, ahır ve bazen de kütüphane bulunmaktaydı.

Tekke ve zaviyelerdeki şeyhler, Osmanlı halkının dini hayatı üzerinde günümüzün imam, hatip, vaiz gibi diğer din görevlilerine nazaran daha tesirli olmaktadır. Bu şeyhler, besteledikleri musiki parçaları, ibadete dâhil ettikleri semahlar ve halk dilinde kaleme aldıkları edebi ve tasavvufi metinler sayesinde, geniş halk kitlelerini cezbetmekteydi. Yine tekkelerin kapısının herke-se açık olması, buralarda ücretsiz yemek dağıtılması ve konaklama ihtiyaçlarının karşılanması, tarikat şeyhlerinin fikirlerinin yayılmasına yardımcı olmaktadır. Kitleler genişledikçe merkezi otorite, tekkele-rin yerine getirdikleri görevlerden dolayı ya da şeyhleri kontrol altında tutabilmek için bu kurumlara vakıflar yoluyla veya çeşitli yardımlarla

destek vermek zorunda kalmaktaydı. Görüldüğü gibi tekke ve zaviyeler, çeşitli yönleriyle insanların hizmetinde bulunuyor, bu hizmetleri sağ-larken de gelirlerini vakıflar yoluyla elde ediyorlardı. Ayrıca, devlet yukarıda değindiğimiz nedenlerden dolayı çeşitli yollarla bu kurumlara yardım ediyor ve buralardaki şeyh, derviş, zaviyedar, türbedar gibi kim-selerden vergi almıyordu.

Samsun'da bugün, Kuva-i Milliye Ruhu adıyla şehitler müzesi olarak hizmet vermekte olan ve konumu-zu oluşturan Sadi Tekkesi olarak zikrettiğimiz yapı böyle bir binadır. Vakıflar Envanterine göre Samsun il merkezinde bulunan ve Osmanlı'dan bize intikal eden birkaç vakıf eserinden biri olması onu ayrıca değerli kılmaktadır. Bizi sevindiren diğer husus ise, bu birkaç vakıf eseri içinde en detaylı bilginin Sa'di Dergâhı ile ilgili olmasıdır. Kaynaklara baktığımızda; Sa'dilik 18. Asırda Anadolu'da faaliyet göstermeye başlamış, 19. Asırda ise İstanbul'da önemli tarikatlardan biri haline gelmiştir. Bu bağlamda, Anadolu'daki şubelerinden birinin de 7 Şubat 1896 tarihinde Samsun'da kurulduğunu görüyoruz.

Tekke'nin Vakfiyesinde dergâhın Sa'di Şeyhi el-hâc Mehmed Efendi bin Halil tarafından kurulduğu görülmektedir. Mehmed Efendi, Pazar Mahallesi'nde üst katında bir sema-

hane, iki oda ve bir sofa olan, alt katında ise üç oda ve bir ahır olan, iki katlı binasını, içerisinde çeşmesi ve çeşitli ağaçları bulunan bahçesiyle birlikte Sa'di Dergâhı olarak vakfetmiştir. Öncelikli olarak bu dergâhta "Sa'diyye-i şeybâniyye-i tegallubiy-ye" geleneği üzere ayin yapılmasını, mütevellî olarak da kendisini, kendisi öldükten sonra da evladının en büyük ve en salih olanının mütevellî yapılmasını şart koşturmuştur. Sonra-ki bir tarihte de (10 Şubat 1904'de) Mehmed Efendi bir dükkânı daha vakfederek buranın geliri ile Sa'di Dergâhı'nda fakirlere ve dervişlere yiyecek ve içecek verilmesini istemiştir.

Sa'di' Dergâhı uzun yıllar vakfiyesine uygun olarak hizmet vermiş, Kurtuluş Savaşı yıllarında da Samsunlu Kuvvacılara ev sahipliği yapmıştır. Sonraki yıllarda ise (muhtemelen 30 Kasım 1925'te Tekke ve Zaviyelerin kapatılmasıyla ilgili kanunun yürürlüğe girmesiyle) kaderine terk edilmiş (Foto 1), en son harabe bir bina olarak günümüze intikal etmiştir. Binanın Büyükşehir Belediyesi tarafından restore edilerek şehit ve gazi yakınları için 21 Kasım 2016'da hizmete sokulması, vakfiyesiyle birebir örtüşmese de, bu bina için günümüz şartlarında yapılabilecek en iyi iş olarak gördüğümüzü belirtmek isterim. Binanın aslına uygun restorasyonu, müstemilatının eski Türk evi tarzında dizayn edilmesi, çevresinde koruma altına alınmış birkaç evin de bunlara uyandırılmasıyla, Samsun'da Osmanlı Dönemine ait mahalle görünümünün ortaya çıkarılması ise ayrıca takdire değerlidir.

2. Millî Mücadele yıllarında Sadi Tekkesi

1 Kaynaklarda **Sa'di** olarak geçen isim, metin içinde günümüz Türkçesine uygun olarak **Sadi** olarak yazılmıştır.

Foto 2. Sadi Tekkesi Külliyesi, üstten genel görünüm.

Foto 3. Sadi Tekkesi Külliyesi, avludan görünüm.

Foto 4. Kuva-i Milliye Ruhu Müzesi.

Yapılan araştırma ve incelemeler sonucunda Sadi Tekkesi'nin Millî Mücadele yıllarında aktif olarak kullanıldığı anlaşılmıştır. Kesin bilgiler olmamakla birlikte, bu mekân Mustafa Kemal'in tarihi Havza mitingi öncesinde, Samsun ahalisinin gizlice bulunduğu ve çeşitli kararlar aldıkları yerlerden biridir. 19 Şubat 1919 yılında İngiliz işgal kuvvetlerinin baskılarına bir tepki olarak, Boşnakzade Süleyman Bey'in başkanlığında kurulan Samsun Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin toplantı noktası olarak Şeyh Sadi Tekkesi kullanılmaktaydı. Bu itibarla Kurtuluş Savaşı'na giden yolda Rum çetelerin saldırılarına karşı ilk direniş planlarının hazırlandığı, Mustafa Kemal'e ilk halk desteğine ev sahipliği yaptığı, Müdafaa-i Hukuk cemiyetinin kurulması kararının tartışıldığı bir yer olması kuvvetle muhtemeldir. Mus-

tafa Kemal'in Samsun'a çıktıktan sonraki ilk birkaç günü Samsun'da geçirdiğini biliyoruz. (Olayların sonraki gidişatına bakarak) Mustafa Kemal'in bu günler zarfında Millî Direniş için şehirde gizli bir örgütlenme çabası içinde olacağı açıktır. Bu itibarla Sadi Tekkesi'nin mahalle arasındaki konumu, dikkat çekmeyen yapısı vd. özellikleri ile Mustafa Kemal'in Samsun Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti üyeleriyle burada gizlice bulunduğu, buranın diğer benzer toplantılara ev sahipliği yapmış olabileceği, sonraki yıllarda da Cemiyetin yöneticilerinin Boşnakzade Süleyman Bey başkanlığında burada toplanıp Ankara Hükûmeti'nden gelen gizli emirleri üyelere duyurduğu tezlerini (daha ayrıntılı ve kesin bilgiler içeren ilmî çalışmalar yapıp yayınlanıncaya kadar) rahatlıkla kabul edebiliriz.

3. Binanın restorasyonu

Şeyh Sadi Tekkesi'nin varlığından haberdar olan Büyükşehir Belediyesi, tarihi belgelerden yola çıkarak ve Millî Mücadele yıllarında oynadığı rolü de dikkate alarak, harap olmuş ve yok olma tehlikesi yaşayan tarihi bina ve çevresini, Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu onayı ile restore etme kararı almıştır. Bunun için önce Tekkenin karşısında yer alan bağdadi tarzındaki ev kamulaştırılmış ve Sadi Tekkesi ile birlikte (sonrasında şehit ve gaziler için anı evi olarak düzenlenmek üzere) onun da restorasyonunun yapılmasına karar verilmiştir. Böylelikle geri kalan alanlar, arazinin de vermiş olduğu zaruretle, farklı ebatlardan oluşan ve bir seki şekli görüntüsü veren avlularla doldurulmuştur (Foto 2, 3, 4). Son haliyle bina; tekke binası, anı evi, diatomik (şehitler) müze, kantin

ve tuvaletler ile farklı ebatlarda 5 adet avludan oluşmaktadır. Bu bina ayrıca Samsun'un ilk akıllı ve engelsiz müzesi olma özelliğine sahiptir (Foto 5). Böylece Samsun tarihinin önemli kilometre taşlarından biri olan iki katlı Tekke binasına yeniden hayat veren Büyükşehir Belediyesi, etrafındaki çirkin yapıları da yıkarak Millî Mücadele hareketinin başlangıç yerlerinden biri olarak kabul edilen binayı, kentin en önemli simgelerinden birisi haline getirmeyi başarmış oldu.

4. Kuva-i Milliye Ruhu Müzesi

Sadi Tekkesi öncelikle şehitler müzesi olarak düzenlenmiştir. Bu mekânda geçmişten günümüze vatan uğrunda can vermiş şehitlerimizin anılarının yaşatılması amaçlanmıştır (Foto 6). Ekran üzerine yansıtılan görüntüler eşliğinde Çanakkale Destanı'nın ve Kurtuluş Mücadelesi anlatılmış (Foto 7), mekânın bir bölümünde Doğu ve Güneydoğu bölgelerimizde şehit olan kahramanlarımız ile Kıbrıs Harekatı'nda yaşananları anlatan gazete küpürleri ve Kıbrıs Gazileri'nin fotoğraflarına da yer verilmiştir. Binanın bir odasında da Millî Mücadele yıllarında yapılan gizli toplantılara atfen balmumu heykeller kullanılarak Samsun Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti üyesi Şeyh Hacı Mehmet Mehdi Efendi, Boşnakzade Süleyman Bey, Sultanî Mektebi Müdürü Mustafa Adil, cemiyet azalarından Mühendis İrfan, Muharir Ethem Veysi Bey ve Osman Tobruk'un gizli toplantı anı canlandırılmıştır (Foto 8). Müzede ayrıca Şeyh Hacı Mehmet Mehdi Efendi ile tekkenin kuruluş bilgileri gibi bazı tarihi belgelere de yer verilmiştir.

5. Şehit ve Gazi Anı Evi

Samsun'da şehit ve gaziler adına tesis edilen Kuva-i Milliye Ruhu

Foto 5. Müze ve Anı Evi arasında engelli asansörü.

Foto 6. Samsunlu şehitlerimiz.

Foto 7. Görsel efektler kullanılarak oluşturulan Çanakkale ve Kurtuluş savaşı sahneleri.

Foto 8. Samsun Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti üyelerini gösteren balmumu heykeller.

Müzesi'ni anlamlı kılan en önemli husus ise aynı avlu içinde restore edilen bir başka binanın şehit yakınları, gaziler ve onların aileleri için bir sohbet evi ya da buluşma noktası olarak dizayn edilmesidir (Foto 9 ve 10). Muhtelif vakıf ve dernek çatısı altında faaliyet gösteren şehit ve gazi yakınları için kamunun böyle bir hizmet sunması Samsun için ayrıca gurur kaynağı olmuştur.

6.Sadi Tekkesi'nin Türk Tarihi, Samsun ve Samsun turizmi için önemi

Sadi Tekkesi'nin restorasyonu sonrasında müze olarak açılışını yapan Büyükşehir belediye Başkanı Yusuf Ziya Yılmaz; bu yapının Samsun'un Millî Mücadele tarihi açısından büyük bir önemi bulunduğunu belirtmiş, "Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Millî Mücadele'nin ilk adımını attığı şehrimizdeki ziyaretleri ve görüşmeleri kadar, bunların gerçekleştirildiği mekanlar da tarihimiz açısından çok önemli ve değerlidir. Bu açıdan Büyükşehir Belediyesi olarak, bu mekanlarımızı bulup restore ederek yaşatmayı ve halkımızın hizmetine sunmayı misyon edindik. Şeyh Sadi Tekkesi de bunların başında geliyor. İlk görünce tüylerimiz diken diken olmuş, harabiyeti bizleri üzmüş ve utandırmıştı. Ancak şimdi tarihimize yakışır bir şekilde restore ederek kentimize yeniden kazandırmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Kuva-i Milliye Müzesi olması ise beni ayrıca heyecanlandırıyor. Müzemizde ayrıca şehitlerimizi unutmadık, unutturmayacağız. Gençlerimizin ve gelecek nesillerimizin şehitlerini tanıması ve bilmesi lazım" diyerek yapılan işin önemine vurgu yapmıştır.

Müzenin Samsun için önemi sadece şehitlere adanmış olması değil, müze ve çevresinin eski Samsun

Foto 9. Şehit ve Gazi Anı Evi (dıştan görünüm).

Foto 10. Şehit ve Gazi Anı Evi (içten görünüm).

evleri olarak bütünlük içinde düzenlenmiş olmasının kültür turizmi açısından da bir kazanç olarak görülmelidir. Bu bağlamda 19 Mayıs anma etkinlikleri çerçevesinde Samsun'a dışarıdan gelen ziyaretçilere, şehrimizde bulunan böylesine farklı bir mekânın sunulması ayrıca önem taşımaktadır.

7.Sadi Tekkesi'nin yeni yetişen nesil ve değerler eğitimi açısından önemi

Sadi Tekkesi'nin Kuva-i Milliye Ruhu adıyla müze olarak ziyarete açılması ve içinde ülkemizin ilânihaye varolması adına canlarını feda eden kahramanlara yer verilmiş olması çok önemlidir. Bu mekân sadece geleneksel müze ziyaretçileri için değil, yeni yetişen neslin eğitimi ve onlara millî ruh ve heyecan aşılama adına çok önemli görevler üstlenebilir.

Bunun için, ölümün kendisinin değil; ne uğurda, niçin ölümesi gerektiği hususlarında (pedagoglardan da yardım alarak) burada verilecek bilgi kalıcı ve etkili olacaktır.

Ayrıca yine bu mekânda Atatürk'ün Samsun'a çıkışının Türk Tarihi açısından önemi, Samsun'un Millî Mücadeledeki yeri, bağımsızlık savaşının ne demek olduğu, kimlere karşı yapıldığı, kurtuluşa giden yol, millî birlik ve beraberlik, bugün karşı karşıya olduğumuz tehdit ve tehlikeler sınıf ortamının dışında ve görseller eşliğinde burada öğrencilerimize çok daha rahat anlatılabilir. Böyle mekanlar, yeni yetişen nesli, dijital malzemeler de kullanıldığı için, daha fazla etkileyebilir ve davranış kazanmalarını kolaylaştırabilir.

Nitekim, basından öğrendiğimize

Foto 11. Samsun Gazipaşa İlköğretim Okulu öğrencileri müze ziyaretinde.

göre, Samsun İl Millî Eğitim Müdürlüğü bu düşüncelerimize uygun olarak müzeyi sınıf dışı eğitim alanlarından biri olarak kabul etmiş, ilköğretim 4. Sınıflar için bir proje başlatmış, proje çerçevesinde bazı okulların müzeyi ziyaretleri gerçekleştirilmiştir (Foto 11). (Projenin şu anki akıbeti nedir bilmiyoruz). Bizim arzu ve talebimiz ise Samsun'da bu müzeyi ziyaret etmeyen hiçbir öğrenci kalmamalıdır. İl dışından Samsun'a gelen öğrenciler de gerek kendileri gerek velileri ile birlikte bu mekânı ziyaret etmeli, şehitlik ve gaziliğin ne olduğunu anlamaya çalışmalıdır. Aksi takdirde vatan sevgisi parayla ölçülen bir metaya dönüşecek, ülkemizi koruma ve kollama, onun için çalışma şuuru, diğer birçok değerimiz gibi, yok olup gidecektir.

Sonuç

Geçmişte önemli fonksiyonlar icra etmiş, milletin gönlünde kendine yer bulmuş, sonraki yıllarda unutulmuş ve harabe haline gelmiş bir binanın adeta küllerinden yenide doğması sağlanarak, müze haline getirilme-

si, şehitler ve gazi yakınlarımız için güzel bir mekân dönüştürülmesi gerçekten takdir edilecek bir iş. Vesile olanları tebrik ederiz. Bu eserin Samsun'da Millî Mücadele ruhunu yaşatması, Samsun'a kültürel anlamda değer katması, çevresi ile birlikte Osmanlı dönemini yansıtan sivil mimari örneklerini barındırması, değerler eğitimi için uygun bir öğrenme ortamı sağlaması gibi özellikleri taşıması da ayrıca övgüye değerdir.

Samsunlular ve dışarıdan Samsun'a turist olarak gelenlerin "Samsun Sadi Tekkesi Kuva-i Milliye Ruhu" müzesi ile "Şehit ve Gazi Anı Evi"ni ziyaret etmeleri sağlanmalı, bunun için gerekli tanıtım ve altyapı oluşturularak bu mekânı hak ettiği değer verilmelidir.

Kaynaklar

Okudan, M. (2017) Osmanlı Dönemi Samsun Vakıfları, Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür Yay., No: 35, Samsun, (126-130).

Kazıcı, Z. (2003) Osmanlı Vakıf

Medeniyeti, Bilge Yayınevi, İstanbul.

Kurt, H. (2004) "Sadi'liğin Anadolu'ya Gelişi ve Bazı Sa'di Tekkeleri", Harran üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 13, (85-125).

Samsun İl Özel İdaresi (2009) Taşınmaz Kültür Varlıkları Envanteri, Samsun.

Gazete haberleri

Milliyet (21 Kasım 2016) "Sadi Tekkesi Ve Kuva-i Milliye Ruhu Külliyesi" Açıldı".

Hürriyet (8 Haziran 2016) "Şeyh Sadi Tekkesi restore edildi, Kuvayi Milliye Müzesi oldu".

Milliyet (29 Kasım 2017) "4 Bin Öğrenci Müzede Eğitim Görmeye Başladı".

Fotolar

Prof. Dr. Cevdet Yılmaz Arşivi

www.samsun.bel.tr

ALACAM BELEDİYESİ

RECEP KARA

FATİH ATLI

HAMZA KÖSEOĞLU

HİDİRELLEZ ŞENLİKLERİ

Bir Alaçam Efsanesi

TARİH / YER

06 MAYIS 2018

GEYİKKOŞAN GÜREŞ ALANI / ALAÇAM

HASAN AŞAN
Geyikkoşan Ağası

HADİ UYAR
Alaçam Belediye Başkanı

626.sı Düzenlenecek Olan

Geleneksel

GEYİKKOŞAN

HİDİRELLEZ ŞENLİĞİ

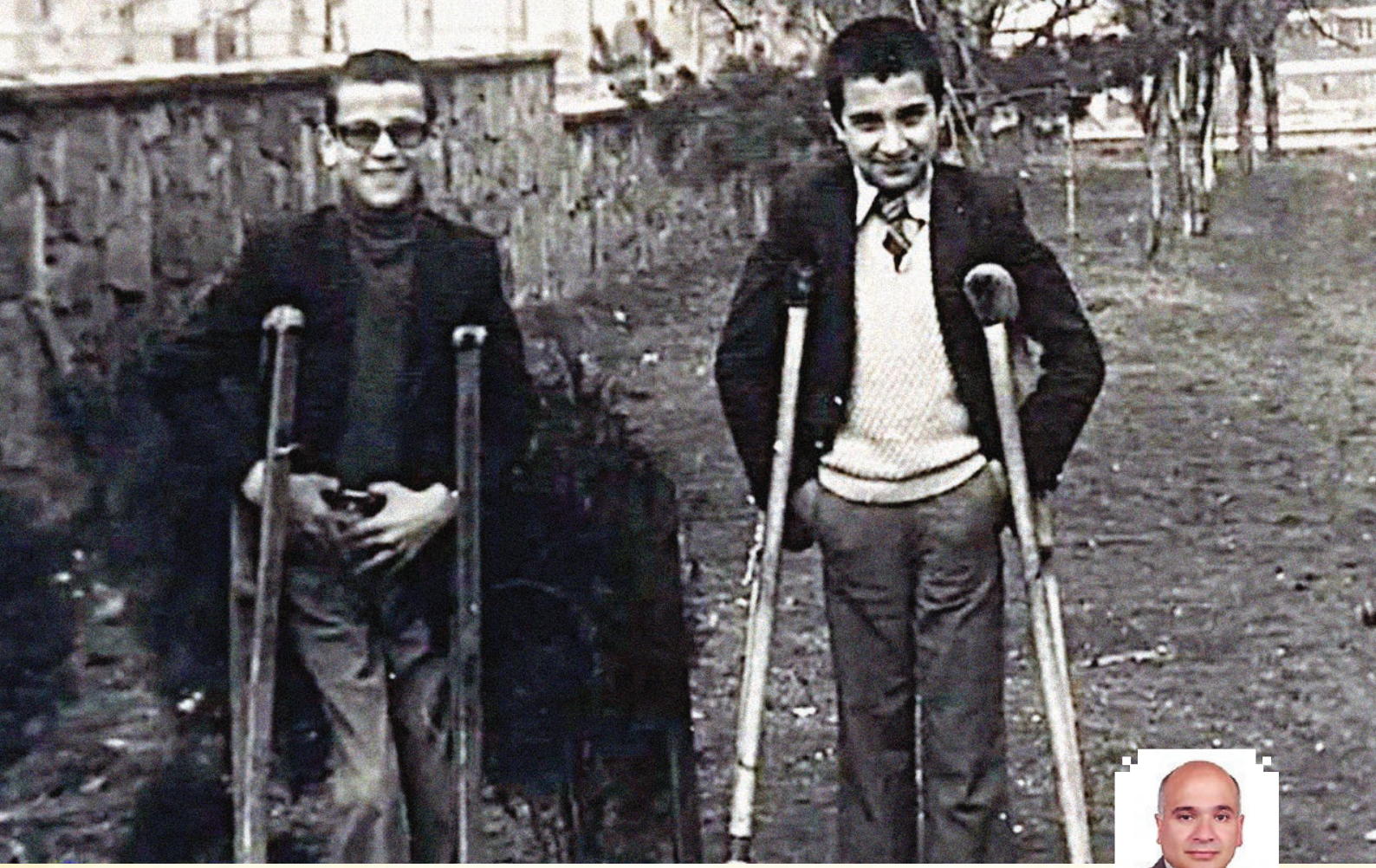
ve YAĞLI PEHLİVAN

GÜREŞLERİNE

Tüm Halkımız Davetlidir

Tarih : 06 Mayıs 2018 Pazar

Yer : Geyikkoşan Mesire Yeri/ALAÇAM

ZULME KARŞI TEK BAŞINA DİRENEN İNSAN HÜSEYİN KILINÇ

Ali KORKMAZ

*Haksızlık
karşısında susan
dilsiz şeytandır!"
sözünün çağcıl
temsilcisi...*

Tarih tekerrür etseydi, Ebu Zer tekerrür ediyordu denilecek özel-likte bir insan, Hüseyin Kılınç! İsmi gibi güzel insan. Ancak, denizinden midir nedir bilinmez, Karadeniz'in Samsunlu hırçın çocuğu... Durmayan, durulmayan... "Haksızlık karşısında susan dilsiz şeytandır!" sözünün çağcıl temsilcisi... Yeter ki insanın bir yerde haksızlık olduğuna... Ardına bakmadan, tek başına sahiplenmeye ve düzeltmeye gayret eden asi ruhlu! Engelli bedeniyle engelsiz beyne sahip nadir kişilik... Küba'nın Che'si varsa bizim de Hüseyin Kılınche'ımız var... Tek başına Birleşmiş Milletler Mülteciler Birimi... Irak, Afganistan, İran, Suriye gibi

ülkelerin yapamadığını tek başına yapıp merhamet denizinde mültecileri koruyan adam! Sünni, Şii, Ateist, Zerdüş, Solcu, Sağcı demeden, ayırmadan, zulme uğrayan herkesin yardımına koşan, yürüyen adam! Hiç kimsenin olmadığı yerde, "ben varım" diye haykıran, topyekûn muhalif! Mazlumun hakkı ve derdi için herkese kafa tutan, kendini feda eden örnek insan... Güneşi sağ eline, ayı sol eline koysalar dahi hakkı haykırmaktan geri durmayacak olan kişilikte, hakkı haykıran Müslüman! Çelişkiler batağında kimlik ve kişiliğini kaybedenlere, geçmişini hatırlatan ve "ben sizi rahatsız etmeye geldim" diyerek rahatsız eden, rahatsız! Bir neslin dillen-

dirdiği ve eline imkân geçtiğinde yapamadığı şeyleri, hala söyleyen ve yapan engelsiz engelli!

Bir sabah sosyal medyada ölüm haberini duyduğumuzda inanmadığımız, yılların dostu... Mazlumların umut ışığı, Hüseyin abisi... Ölümüyle bile bir şeyleri gözümüze sokarcasına hatırlatan değerli insan! Toplumun alt katmanlarının da hakkı olduğunu, ezilmişlerin ve ötekileştirilmişlerin de sahiplenilmesini haykıran keskin muhalif! Yaşamı boyunca inandığı doğruların peşinden giden devrimci ruhlul! Başörtüsü mücadelesinde, engellilerin haklarının savunulmasında, Filistin ve Kudüs davasında, mülteci haklarında,

zalimin zulmüne karşı duruşta, hakkın arkasına saklanarak mazlumun hakkını gasp edenlerin karşısında, makam ve mevki aldıktan sonra inancını satıp halkına efendilik yapmaya kalkanların karşısında hep o vardı... Arkasında kim olup olmadığına bakmaksızın tek başına bir ümmet!

Görev aldığı sivil toplum kuruluşlarında olsun, özel yaşamında olsun, her zaman inandığı doğrulardan zerre taviz vermeden dik duran ve diklenen adam... Bir mum gibi çevresini aydınlatmaya çalışırken kendisini bu uğurda bitiren adam...

Ölümüyle Samsun çok şey kaybetti belki.. Ancak asıl kaybeden

mazlumlar, mülteciler, fakir fukara ve garibanlar! Asıl kaybedenler; Hüseyin gecelerin rahatsız adamı iken rahat yatağında yatanlar... Verdiği üç kuruş yardımıyla cenneti hak ettiğini düşünüp zulmüne devam edenler... Hüseyin yaşadıkları ile sorumluluk bilinci ile bir insanın kaldırabileceği yükü en son noktasına kadar israf etmeden kullanmış ve sınavını tamamlamıştır... Hüseyin'e üzülmek değil, ders almak gerekir... O, engelli iken bir engelsizin yapmayı düşünemediği eylemlere ve yaşantıya imza atmış birisi... Ya engelsiz olan bizler... Ne mutlu Samsun'a ki içinden böyle bir eylem adamı çıkarmış... Ne mutlu Hüseyin'e ve Hüseyin gibi olabilenlere...

UCUBE AMAZON HEYKELİ DE YIKILSIN!

Recep YAZGAN

Heykelin ayaklarının altına, kaidesinin etrafından dolanarak yıldız şeklindeki havuz ile tamamlanan bir de Türk Bayrağı resmetmişler.

Samsun'un Batı Park bölgesinde iki Masonik Lions sembolünün arasında Amazon Kadın heykeli var.

Heykelin ayaklarının altına, kaidesinin etrafından dolanarak yıldız şeklindeki havuz ile tamamlanan bir de Türk Bayrağı resmetmişler.

Bayrak Kanununa göre zemine bu şekilde bayrak resmi yapılamaz.

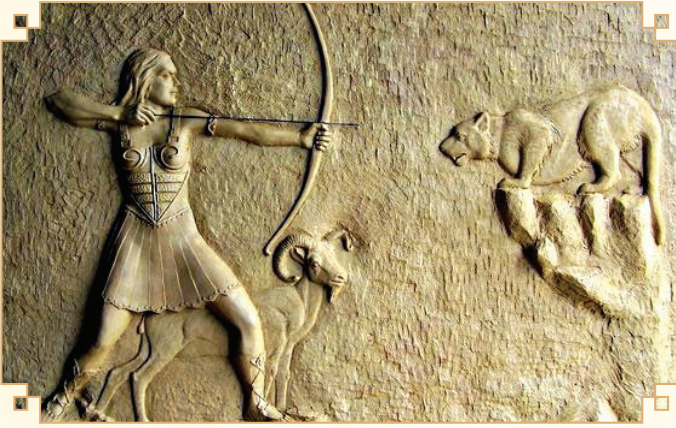
İlgili kanun, Madde 7 - Yasaklar:

Türk Bayrağı, Oturulan veya ayakla basılan yerlere konulamaz. Bu yerlere ve benzeri eşyaya

Bayrağın şekli yapılamaz.

Bu Kanuna ve tüzüğe aykırı fiiller yetkililerce derhal önlenir ve gerekli soruşturma yapılır.

Ucube Sapık ve Yunan Masal kitaplarından ilham alınarak milli mücadele şehri Samsun'a dikilmekten imtina edilmeyen Amazon Heykelinin ayaklarının altındaki Ay Yıldızlı Türk Bayrağı, zemin seviyesinde çok fazla dikkat çekmezken havadan çekilen fotoğraflarda tam anlamıyla kendisini gösteriyor.

Samsun'un Terme bölgesinde yaşadıkları turistik ve fantastik bir hayalden öte bir anlam ifade etmeyen Amazon kadınları Samsun'un tarihine musallat edenler de gerçek tarihçiler değiller.

Bunların başını çeken emekli bir öğretmen.

Bu sorumsuz ve milli tarihten azade Halikarnas Balıkcısı zihniyetliler yüzünden Amazon belası Samsun'a yapıştı kaldı.

Mizahi tarafı güçlü şöyle bir hikâyesi de var bu için;

Samsun'un Terme ilçesinin eski belediye başkanlarından birisi ilçesi turist çeksin diye bir Amazon Kadın heykelini toprağa gömdürmüştü.

Ve tarihi kazılardan 'Amazon Kadın Heykeli çıktı' dedikodusunu yaydirmış.

Bu yalana kendisi de inanır hale gelmiş.

Her yıl Amazon heykelinin önünde toplanan Termeli kadınların açıklamalarındaki garabete bakın;

"Geçmişini yitiren Geleceğini bitirir, Termeliyiz Amazonuz, Amazonlar Thermodon'dan çıkmıştır, Amazonlar tarihsel bir mirastır, Amazonlar Gerçektir. Amazon büyü bir sözcük. Amazonların M.Ö 12.yy da Terme'de yaşadıkları ve Terme'nin Amazonların başkenti olduğu bilinmektedir. Biz Termeliyiz, Amazon kadınlarıyız. Ata bineriz. Cirit atarız. Belirlediğimiz hedefi yay kullanıp ok atarak tam 12 den vururuz. DNA'larımız da Amazon kanı taşıyırız"

Müslüman Danışmentliler'in bakiyesi Samsun Kalesini binaların bodrumlarına hapseden Samsun

Büyükşehir Belediye Başkanı, bu ucube, sapık ve dinsiz Amazon Kadın heykelini bir an evvel yıkmalıdır.

Yerine Türk tarihini, milli ve manevi değerlerimizi kuşaktan kuşağa anlatabilecek; Malazgirt'i, Çanakkale'yi, Kut'ül Amare'yi ve dahi Afrin'i destanlaştıran kabartmalardan oluşan düzenlemeler yapılmalıdır.

Son söz;

Samsun'un utanç vesikası bu Amazon Heykelinin kaldırılması için bir imza kampanyası başlatacağım.

Toplanan imzaları Reis'e yollayacağım.

Eğer başaramazsam 2019 mahalli seçimlerinde oyumu Amazon Heykelini kaldırmayı taahhüt eden başkan adayına vereceğim.

SAMSUN'DA SELÇUKLU NAKIŞLARI

M. HALİSTİN KUKUL

Biri, uzaklardan el sallar durur...
Eller, uzanır ellere, yağmur yağmur.
Bereket Şah Câmii'nde merhamet, sabır...
Göğceli Câmii'nde nûr!

Güneş, yıldız, ay, hepsi de hasretlidir...
Bir sevdâ yüklüdür kâinat, benliğimi savurur.
Kubbelerde, revaklarda her işleme, sevgilidir.
Elimdir, emelimdir, gönül telimdir, dilimdir.
Bir sırlı muhabbettir, hayâllerimi kasıp kavurur.

Râyihadır, akın akın, Fergana'dan...Horasan'dan...
Şuûrunda renk renk seccâde, kalbimde öz vatan:
Pîr-i Türkistan Ahmed Yesevî, Yûsuf Has Hâcib, Kâşgarlı
Mahmud'dan,
Bir mukaddes yürüyüşdür, Anadolu'ya, kabile kabile.
Öyle bir yürüyüş ki, vâdilerden, başı dumanlı dağlardan,
Çıkıp geldiler binbir sıkıntı ile, ezâ ile.

Mahzûndu, içliydi fakat görkemliydi bakışları.
Bir başkaydı, vakurdu, sevinçten ağlayışları.
Tıpkı bir ulu ırmak gibi, süzülüşleri, kıvrılışları, akışları,
Her mekâna işârettiilmek ilmek, gözünür Selçuklu nakışları.

Bir şanlı mâziden güne döşenen, bu muhteşem iz:
Billûr gözelerden akan sudur, pırıl pırıl tertemiz.
Nice kutlu seferlerle beraberce gelmişiz.
Asâlet, adâlet, mahâret ve cesâretten yana,
Bir şahdamarı gözleyerek gözlerimiz!

Birer aşk mîmârıdır, saran, şimdi, gönlümüzü,
Kılıç Dede, Seyyid Kutbiddîn, İsâ Baba.
Asîl bir dâvâyâ harman ettiler de özümüzü,
Dâvet ettiler bizi, ilme, irfana, ahlâka, âdâba!

Kale Câmii, Kurşunlu, Vâlide Sultan, Hacı Hâtun, Hançerli, Yalı...
Okur müezzinler, kaç asırdır, minârelerinden mübârek ezânı.
Gül kokulu seccâdelerde alnım, sevdâlı,
Dinlerim huşûyla, Kur'ân-ı azîm-üş-şân'ı !

Kim bilir ne sırlarla doludur garipelerin sînesi!
Kim bilir, nelere şahittir Taş Han, Bedesten, Sadi Tekkesi!
Ve Eski Samsun'un süsü, Saat Kulesi...
Selçuklu'dan, Osmanlı'dan şahlanan, Türk sesi!...

Seyre daldım ummân gönülle, bu yerleri...
Hiçbir şey gelmedi bana ırak.
Buldum, muhakkak ki, özlediğim seheri,
Baktıkça coştum, târihi omzumda taşıyarak!

Her zerre, bu diyârda, bana ebedî vatandır;
Dokundum onlara, tek tek, imrenerek, severek, sevinerek.
Burada her güzellik, Selçuklu'dandır, Osmanlı'dandır!
Mübârek mi mübârek!

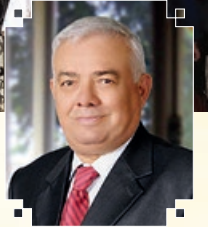
Ve son kez; bir muştulu haberle coştı ahâli:
Vahîmdi, hem de pek çok, memleketin hâlî.
Karanlıktı istikbâli ve büyüktü vebâli.
Sarmıştı herkesi, melâli ezmek hayâlî.
Büyük emeldi milletin selâmeti, vatanın istiklâlî.
Kucakladılar, muhabbetle, Samsun'da, Mustafa Kemâl'i...
Çocuk, genç, ihtiyar...Kadın, erkek!
Vatan tek, bayrak tek, millet tek, ülkü tek!
Daha ümitli, daha arzulu, daha kararlı, daha azimli...
Ellerde ay-yıldız bayrak, haykırarak, kükreyerek!
Gökte şanlı Türk bayrağı, tek yürek!

Görkemliydi, yeniden göğeren bakışları!
Alnımda Selçuklu, Osmanlı, Cumhuriyet nakışları!...

Susuz Köyü Dokuma atölyesi

İLK İSKANDAN GÜNÜMÜZE SAMSUN ARAZİSİNDE KENTLEŞME

Embiya SANCAK

*Benim sözüm;
"Uzun süredir devam eden
çalışmalarım,
önce dergilerde
yayınlanacak.
Sonrasında kitaplaşacak.
Emeğim; seceremin şimdi ki
eşsiz değerleri torunlarım
Zeynep Selen ve Emir Alp
içindir..."*

A-SAMSUN KENT ARAZİSİ ve ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Samsun kent parçalarının 4000 yıllık tarihi süreçte (MÖ 1700-1993) geçirdiği fiziki ve işlevsel değişim -gelişim konusunu inceleyerek Samsun kent tarihini kentleşme perspektifinde ele almayı mesleğimin gereği olarak tercih ettim.

Samsun kent belleğinde yer almış olan kent parçalarını (semt, mahalle meydan, cadde, iskele vb) ayrı ayrı bölümlerde araştırma konusu yapacağım.

Çalışma alanım olan Samsun

arazisi ismini verdiğim; doğuda Derbent burnu ve gerisinde ki Derbent platosunu, Kuzey batıda Kalyon burnu ve gerisinde ki Kalkancı platosunu kapsayan arazilerdir. Samsun yakın çevresinde; Tekkeköy ,Akalan ,Kurupelit'te Çakalça-Karadoğan , hariç ilk yerleşmeler Samsun Koyu geri arazilerinde gerçekleşmiştir. Adı Samsun olan bu kentin kurulduğu dar kıyı ovası ile yakın çevresi; Samsun şehrinin büyüme ve gelişme arazileridir. Mert ırmağı çanağı ve her iki tarafında ki ortama olarak denizden yüksekliği 150

metre olan platolar Samsun şehri için algılama sahalarıdır. Bu sahalar çok yanlış bir kararla iki ayrı ilçe olarak idari örgütlenmesi Samsun şehrini yok saymıştır. Maalesef 1993'den beri Samsun kenti yoktur. Bu kentin yaşam felsefesinde, kültüründe Samsun vardır. Tarif ettiğim alan dışında konut gelişme, iş ve yönetsel alanlar Samsun kenti değildir. Atakum ve Tekkeköy başka kentlerdir.

Keşke zamanında cesaretlili doğru bir kararla şimdi ki Samsun il yönetim alanına Canik ismi verilebilseydi ve şimdi ki İlkadım ile Canik ilçeleri Samsun şehri olarak kalsaydı da Samsun şehri yok sayılmasa idi.

Tarif ettiğim Samsun arazisi araştırma saham olup en fazla 3000 hektardır. Kürtün ırmağından Derbent deresine, denizden Hasköy, Teknepınar, Hacıismail, Düvecik, Tepecik, Kıran, köy kısımlarını ve Çatalarmut, Kalkancı, Derebahçe köylerini kapsar. Samsun belediyesinin belediye sınırlarında 1993

yılında Samsun Büyükşehir Belediyesi kurulmuştur. Bu belediye sınırları içinde çalışma alanım olan Kürtün ırmağı doğusu belediye sınır alanı 2580 hektardır. Samsun Büyükşehir Belediyesi idari sistemi kurulduğu 1993 tarihinde belediye sınırı alanı 3500 hektardır.

Çalışma alanım ve kent parçaları iki ayrı haritada gösterilmiştir. Bu alan: Samsun'dan önceki; Dündartepe Höyüğü ilk yerleşme alanını, Mert Irmağı ağzında ki Likastos yerleşmesini, Toraman sırtında kurulmuş ilk toplu iskan olan Enete (Enetoi) kabile yerleşmesini ve MÖ 560 da Miletos'luların kurduğu Karadeniz kıyısı koloni kentlerinden biri olan Amisos'u kapsar.

Samsun'un 1192 de kale olarak kuruluşundan itibaren Samsun Büyükşehir Belediyesi kuruluş yılı olan 1993 yılına kadar ki :

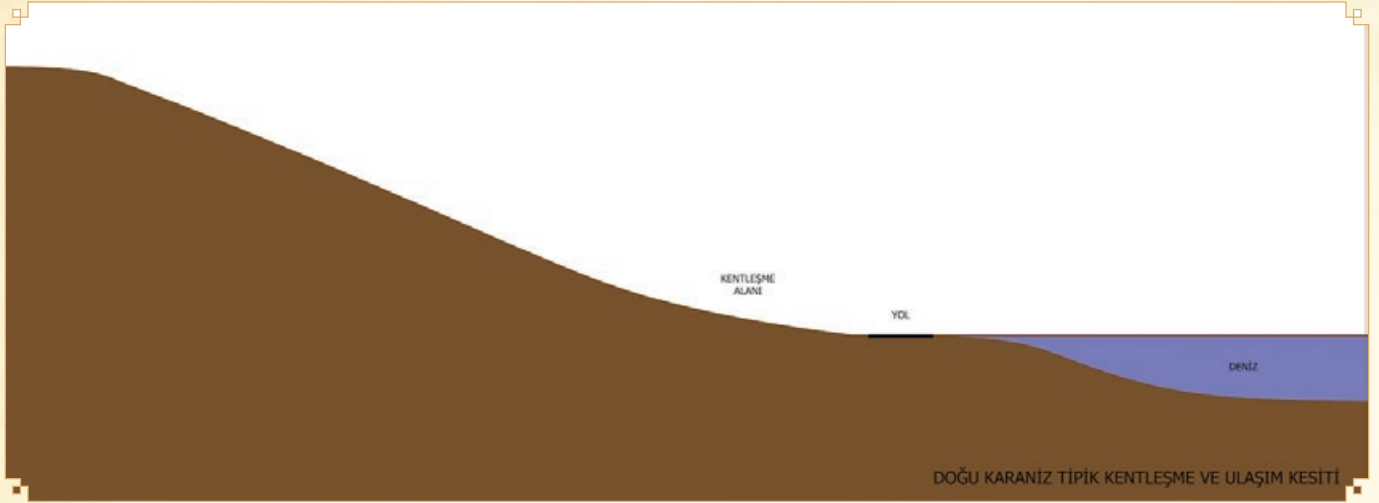
a-Yapılı alan fiziki büyümeleri

b-Fiziki büyümenin türleri

c-Kentsel mekanların oluşumu ve değişimi d-Kentin fiziki

*Samsun
belediyesinin
belediye
sınırlarında 1993
yılında Samsun
Büyükşehir
Belediyesi
kurulmuştur. Bu
belediye sınırları
içinde çalışma
alanım olan
Kürtün ırmağı
doğusu belediye
sınır alanı
2580 hektardır.
Samsun
Büyükşehir
Belediyesi
idari sistemi
kurulduğu
1993 tarihinde
belediye sınırı
alanı 3500
hektardır.*

büyüme yönü bakımından şehire bağlantı yollarının durumu ve etkisi e-Ekonomik gelişmenin veya gerilemenin kent nüfusu üzerinde ki etkileri ve bu etkilerin fiziki büyümeye tesirleri f-Kentin kuruluş nedenlerinin tahlil edilmesi g- Tarih boyunca ekonominin ana sektörleri ve bu sektörlerin ürettiği katma değer kent yapılı alan büyümesinde ki etkileri h-Yer altı ve yer üstü doğal kaynaklardan tarih boyunca sağlanan ekonomik faydanın kentin gelişmesine yansması i-Savaşlar ve sağlık afetlerinde yaşanan insan kaybının nüfus azalmasına tesirleri j- Anadolu isyanlarının Samsun'a tesirleri k-Etnik çeçecilik ve eşkıya faaliyetlerinin etkileri l-Devletin Samsun ekonomisini ve dolayısıyla yapılı alan büyümesini etkileyecek, aldığı olumlu ve olumsuz kararların tesirleri m-Daha çok planlı dönemi ilgilendiren kalkınma planları ve ekonomik teşvikler n- Fiziki planlama dönemlerinde görülen planlı-plansız alanlar karmaşası o-İmar ve şehircilik mevzuatının Samsun'un yapılı alanlarının oluşmasında ki etkileri p-Belediye sınırları ile mücavir sahaların tayininde yaşanan gecikmelerin

yapılaşmaya etkilerigibi pek çok unsurun göstereceği yolda bu çalışma yürütülecektir.

Bu çalışmada; 'Samsun Şehri' olarak algınlabilecek fiziki alanda, Belediye yönetim şeklinin kentlilik bilinci kavramını, hemşerilik ruhunu bozmadığı zaman aralığında araştırma yapılacaktır. Bu tarih, Samsun Büyükşehir yönetim şeklinin kuruluş tarihi olan 1993 yılıdır.

Metropol alanlar sadece arazidir şehir ve veya kent değildir. Büyükşehir zoraki karar verilmiş bir yerel yönetim şeklidir. Büyükşehir başkanları şehremini olarak görülemezler, sadece bir nevi organizatörlük görevini yaparlar. Şehremini olanlar ise halka yakın fiziki konumda olan başkanlar için söz konusudur. Burada ki fiziki yakınlık kentlilik bilincinin sürdürülebileceği kent büyüklüğü için kullanılmıştır bu temel görüşüm pek çok şehirci ilim insanını takip ederek oluşmuştur.

Ünlü kent bilimci Lewis Mumfort'un bütün eserlerini birkaç kere okumuş ve kavramış olmakla mutluyum. Aktarayım: Antik çağlarda kurulan kentleri insanların bir nevi hac amaçlı

törenselle toplanma yeri olarak görmüş ve kutsiyet atfedildiğini ifade etmiştir. Köy kültüründen kent kültürüne geçişi kentin kristalleşmesi olarak izah etmiştir. Kentin bir başkanı olması gerektiğini ifade ederek şöyle açıklama yapar " başkan olmayan bir kentten sakın, tıpkı başı olmayan bir bölükten, kaptanı olmayan bir gemiden, lideri olmayan bir birlikten sakınman gerektiği gibi..." Türk-İslam kültürünün var olduğu kentlerde şehremini olarak isimlendirilen başkan aslında tüm kültürlerde çok önemlidir... Fakat diğer bir önemli kriter de başkan olduğu şehrin fiziki bütünlüğü ve büyüklüğü de iyi yönetilebilir biçim ile nümerik değerlere (alan ve nüfus) sahip olmalıdır. Mumfort bu konuda çoğunlukla çok değerli ve isabetli veciz sözler etmiştir. Şöyle özetleyim Mumfort yer küre üzerinde ki bir arazide oluşturulan yapılı çevreye kent dememiştir. İnsan ve kültürü olmayan yapılı çevre kent değildir. Şöyle çok kısa bir tarifi de var " Kent, topluluğunun kültürünün yoğunlaştığı yerdir "

Şehir, şehircilik, kent kültürü vb. konularında pek çok ilim insanı araştırmalarda emek harca-

maktadır. Elbette bu çalışmalar sahaya yansımadığını da üzülerek tanık olmaktadır. Şunun için söylüyorum. Talihsiz bir yaklaşımla kent fiziki düzenini oluşturmayı yol yapmak olarak gören kent başkanları çoğu kez fil sürüsünün züccaciye dükkanına girer gibi yol yapan makine parkı gücünü kentin narin yerlerine sokmuşlardır.

Genç bir ilim insanı Doç. Dr. Yasemin Hayta (Bitlis Eren Üniversitesi), pek çok şehirci ilim insanının tecrübe ve bilgi dolu tavsiyelerini bir makalesinde özetlemiştir. Bu isimlerden biri de benim de hocam olan Prof. Ruşen Keleş'tir. (AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi) " Kent; toplumsal, siyasal, yönetsel ve ekonomik alanların bütün vatandaşlar için var olduğu yaşam alanlarıdır" bir başka tanımlama: "

"İnsanların yaşamlarını belirli bir toprak parçası üzerinde sürdürdüklerinden bu mekan parçasına köy veya kent adı verilmekte olup kent ve köy kavramları her zaman bir birinden ayrılmamaktadır (Ruşen Keleş). "Kent kavramı sadece fiziki bir

mekan ve nüfus tanımı olmanın ötesinde bir anlama sahiptir "

Tüm yapılan tanımlar birleştirilince: "Kent; tarımsal olmayan üretimlerin yapıldığı, kontrol fonksiyonlarının toplandığı, belirli bir büyüklük, heterojenlik ve bütünleşme düzeylerine ulaşmış bir mekandır"

Kent Kültürü: "Kent bünyesinde yaşayan insanlarca ortak bir paydada buluşarak üretilen maddi ve manevi değerlerin oluşum sürecidir" veya diğer bir görüş; Kent Kültürü: farklı gelenek ve göreneklerden, farklı kültürlerden gelen kişilerin, bireysel hak ve sorumluluklarının bilincine vararak, yaşadıkları kente özgün görgü ve zarafet kuralları çerçevesinde birlikte yaşam kültürüdür "

Unesco Dünya Kültür Politikaları Konferansı Sonuç Bildirisi:

"Kültür, bir toplumu ya da toplumsal bir grubu tanımlayan belirgin maddi, manevi, zihinsel ve duygusal özelliklerin birleşiminden oluşan bir bütün ve sadece bilim ve edebiyatı değil, aynı zamanda yaşam biçimlerini,

insan temel haklarını, değer yargılarını, geleneklerini ve inançlarını da kapsayan bir olgudur "

Kültür kavramı ile ilgili iki nokta önemlidir; insan gerek doğduğu ve yetiştiği ulusal kültür ortamının gerekse evrensel kültür ortamının etkisinde kalmaktadır.

Emre Kongar şöyle ifade eder " İnsanoğlu kendi kültüründen miras kalanlara yeni unsurlar ekleyerek kültürünü zenginleştirmektedir."

" Kent; Kentler, kırsal alanları da içine alarak büyüyen oturma-çalışma-eğlenme fonksiyonları için bireyin tüm zamanını nasıl geçireceğini planladığı, üretim ve tüketim öğelerinin gerçekleştiği mekanlardır "

Kent kimliği, kent belleği ve mekân konusunda; Mersin Üniversitesi Akdeniz Kent Araştırmaları Merkezinden Tülin Selvi Ünlü 'nün Planlama 2017 de bir araştırması yayınlandı. Bu araştırma; kent kimliği, kent belleği, mekân konusunda söylenmiş ve yazılmış her görüşü- fikri özetler niteliktedir. Bir kısmını aktarırsam ".....

"Mekanın, sosyal ilişkilerle birbirini üreten karşılıklı ilişkisinde kent,kollektif belleğin mekânsal olarak üretildiği bir alan olarak karşımıza çıkar (Işık, 1994, s.20). "..... bir başka ifade ile " Kent, toplumsal belleğin oluştuğu fiziksel düzlemdir " " Kentler bu anlamda, geçmişte ki olayların yaşandığı ve farklı deneyimlerin farklı biçimde

ifade edildiği yerlerdir (Ringas vd. 2011, s.326) " ... " Bu farklı deneyimler ise bireylerin, yaşadıkları kente ilişkin bir genel görüş geliştirmesi, bir değerler kümesi ile o kenti özdeşleştirmesi ve tüm bunların sonucunda bir idealleşme yaparak kentin kimliğini belirlemesini sağlamaktadır (Tekeli, 1991, s.80) "

"Kentler, onları birbirinden ayırt eden kimi nitelikleri doğrultusunda farklı biçimlerde tanımlanmışlardır. Bu tanımlama, kimi zaman " Bronz Çağı kenti, Ortaçağ kenti, Roma kenti " gibi dönemsel bir atıf, kimi zaman " Osmanlı kenti, Yunan kenti, Türk kenti ya da Arap kenti " gibi ait olduğu medeniyet ya da ulusa atıf, kimi zaman " İslam kenti gibi egemen dini inanca dair bir atıf ya da " Akdeniz kenti " gibi içinde yer aldığı coğrafyaya yönelik bir sınıflandırma doğrultusunda coğrafi bir atıf yapılmıştır ".... " Lynch (1981) , kentleri farklılaştıran bu özelliklerin kentin kimliğini oluşturduğunu söyler . Kentin kimliğini oluşturan, onu diğerlerinden farklılaştıran, doğal, sosyal ve yapısal çevre arasında ki ilişki ve etkileşimlerdir. Kent kimliğini, doğal çevre koşulları ve sosyal çevreden temel alan kültürel yapı ile yapısal çevre birlikte üretir." ... yapısal çevreye dayalı kimlik ise biçim, bulunduğu konum, kullanım türü ve anlamları ile bir bütün oluşturan mekânsal yapı ile şekillenir (Suher vd.2004.s.27) " Kent kimliğini oluşturan söz konusu bu üç temel yapıyı birbirinden

Bilinçli olarak zihinde saklama gücü: Bellek tanımında ki bu ayrıntı kent belleğini anlamamıza yarayacaktır. Bellekte hatırlama ve unutma süreci özelliği vardır. Hatırlama ve unutma ise bireyin ve toplumun kendini var etmesi ve varlığını sürdürmesinde önemli bir araç olduğunu düşündüğümüzde hiçbir zaman tarafsız olmayan ve " bilinçli " olarak yapılan bu eylemin, oldukça önemli anlamlar ve bilgiler içerdiği görülür.

ayırarak oldukça güçtür . Çünkü, kentin içinde yer aldığı coğrafya, iklim, topoğrafya gibi temel doğal yapının, yaşam biçimi ve sosyal yapıyı etkilemesi kaçınılmazken, aynı şekilde sosyal yapının ürettiği yapısal çevrenin doğal yapıyı şekillendirmesi de kaçınılmazdır."

Bu nedenlerledir ki, Samsun kenti ile ilgili yapacağım ayrıntılı çalışmada öncelikle Samsun diyebileceğimiz yapısal çevrenin sınırı ve alanını belirledim.

Bellek: (Türk Dil Kurumu, Büyük Türkçe Sözlük) de, " yaşananları, öğrenilen konuları, bunların geçmişle ilişkisini bilinçli olarak zihinde saklama gücü, dağarcık,akıl,hafıza,zihin " olarak tanımlanmıştır.

Bilinçli olarak zihinde saklama gücü: Bellek tanımında ki bu ayrıntı kent belleğini anlamamıza yarayacaktır. Bellekte hatırlama ve unutma süreci özelliği vardır. Hatırlama ve unutma ise bireyin ve toplumun kendini var etmesi ve varlığını sürdürmesinde önemli bir araç olduğunu düşündüğümüzde hiçbir zaman tarafsız olmayan ve " bilinçli " olarak yapılan bu eylemin, oldukça önemli anlamlar ve bilgiler içerdiği görülür.

Bireyin ve toplumun, birey ve toplum olma yolundaki tarihsel yolculuğunu ne oranda hatırladığı/unuttuğu ya da nasıl hatırladığı, onun kültürel yapısına ilişkin önemli bir gösterge olarak karşımıza çıkar. Bu nedenle ister bireysel ister kolektif bellekte bilinçli olarak biriktirilen olaylar, kişiler, görüntüler, mekanlar, sesler, kokular ve benzeri her türlü ögenin, kayıt altına alınması ve geleceğe aktarılması büyük önem taşımaktadır.

Kent,kent kültürü,mekân ve kent belleği tanımlarını Samsun'un arazisinin kentleşmesi sürecini açıklarken sık sık kullanacağım-dan bu konuda ki görüşleri özetleyerek aktardım.

Samsun şehri, antik Amisos'un üzerinde ve antik plana göre

kurulmamıştır. Boş bir arazide kale yapılarak yeni bir yerleşme olarak tarih sahnesine çıkmıştır. Kurucusu Türk'lerdir.

Türk yerleşmesi olarak kurulmuş olan Samsun'un geçirdiği evreler, kent mekanları, kent kültürü, fiziki ve sosyal değişimler, Samsun halkı insan toplulukları kültürleri vb. yukarıda değinilen konular ve özellikler açıklanacaktır.

Ülkemizde, cumhuriyet döneminin şehirci mimari Profesör Kemal Ahmet Aru'nun Türk Şehri isimli çalışması öğrencilik ve sonra ki mesleki uygulama yıllarımda benim için kaynak olmuştur.

Samsun'u araştırırken de gene rehber olacaktır. Kemal Ahmet Aru, Türk Şehri araştırmasında Müslüman Türk şehrinin temel

şeması ile ilgili bilgiler vermiştir. Bu bilgilerden hareket ederek aslında göçebe hayattan yerleşik hayata geçişte ilk kamusal alanı tarif etmiş olacağım. Bu kamusal alan: Küçük bir meydanın kenarında mescittir. Bu alana hemen ekleme yapılarak; kırathane, fırın, birkaç dükkan ile çevrili ilk mekan oluşturulduğunu göreriz. Mescidin banisinin türbesinin de mescit bahçesinde yapılması ile maddi ve manevi kentsel çekirdek oluşmuş olur.

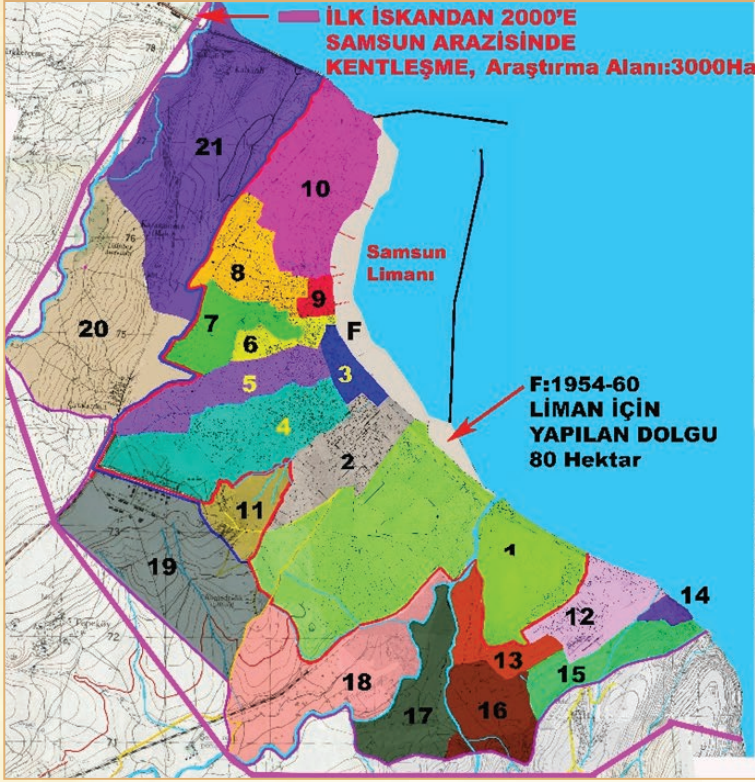
Samsun'un ilk kuruluş sonrasında bu şemanın kentin büyümesinde uygulandığını ilerde ki bölümlerde açıklamış olacağım. Gayrimüslim Osmanlı vatandaşların Samsun'a yerleşmesi ile gerçekleşen yapıli alan büyümesinde elbette geleneksel Türk kenti büyümesi modeli uygulanmamıştır. Samsun'da Türk şehri

kuruluş ve büyüme modeli 1192-1600 tarihleri arasında görülmüştür.

Daha detaylı bilgilerin ilerde verileceğini ifade ederek, Samsun kalesini ilk inşa eden Danişmentliler hakkında bu safhada da bilgi vermek gerekir.

Danişmentliler Müslüman Türkmen'dir. Hanedanın kurucusu tam isim olarak " Melik-i Muazzam Danişment Ahmed Gazi b.Ali et-Türkmani " şeklindedir. Danişmend Gazi'nin Türkmen olduğu hakkında tüm araştırmacılar ittifak etmişlerdir. Samsun'un kurucusu hanedanlığın kökeninin bilinmesinin, kuracağı yerleşim yeri hakkında az da olsa ilk mesajları verir.

Burada diğer bir hocam olan Prof. Doğan Kurban'dan özetleyerek aktaracağım " Anadolu'da

SAMSUN BELEDİYE SINIRI BÜYÜMESİ

A-1937 de İLK SINIR TEPİTİ 900 Ha.

(18.10.1937 tarih, 1089 sayılı ,il İdare Heyeti k.)

B-1947 KADASTRO TOPLAM ALANI : 1100 Ha.

(10 mahalle Kadastro haritasında tespit edildi).

(Haritada 1 den 10 numaralı mahalleler)

C-1967,1974,1975 de KATILAN KÖY ve KISIMLARI

1-İlyasköy (11) yerleşik alanı ve arazileri alanı : 50 Ha.

(Halk oylamaı kararı ;onaması :2.11.1967)

2-Çinekoğlu (12) yerleşik alanı ve arazileri alanı : 70 Ha.

(Halk oylaması katılımı ; onaması :1.08.1974)

3-Teknepinar'dan Soğuksu (13) mahalle alanı : 60Ha.

(Halk oylaması katılımı ; onaması : 1.08.1974)

4-Hasköy'den Toptepe (14)mahallesi alanı : 20 Ha.

(Halk oylaması katılımı ; onaması :10.12.1975)

D-1975 YILINDA TOPLAM ALAN : 1300 Ha

E-1984 de YAPILAN KATILIM OYLAMALARI

5- Hasköy'den Uludağ (15) mahallesi alanı : 75 Ha.

6 -Teknepinar'dan Gazi Osman Paşa (16) mahalle : 75 Ha.

7- Hacıismail'den Yavuz Sultan Selim (17)mahalle : 80 Ha.

8- Derebahçe köyü ,Derebahçe (18) mahallesi : 180 Ha.

9- Tepecik'ten, Kışla (19) mahallesi : 240 Ha.

10-Çatalarmut köyü,Çatalarmut (20) mahallesi : 280 Ha.

11-Kalkancı köyü, Kalkancı (21) mahallesi : 350 Ha

(Halk oylaması tarihi : 21.10.1984)

(Resmî Gazete ilanı : 11.06.1985)

(Yürürlük tarihi : 01.01.1086)

F-1986-1993 ARASINDA TOPLAM ALAN : 2580 Ha.

Türk Şehri Gelişmesi Sosyal ve Fiziki Özellikleri Üzerinde Bazı Gelişmeler , Vakıflar Dergisi , Sayı VII , 1968 ,s.5375 . de

Samsun şehrini hem Türk ve hem de İslam kenti olarak incelemek gerekir. Ülkemizde imar planı ve mimari proje uygulama çalışması yapan Ernest Egli şöyle der " Fiziksel ve sosyal yönden İslam şehrinin asıl büyük özelliği, kentin mahallelere bölünmesidir " Samsun'da bu tespitinin gerçek olduğunu göreceğiz. Ama Samsun'un kuruluşundan sonra Rum ve Ermenilerin bu kente yerleşmesine kadar ki süreçte, mahalleye bölünmenin gerekçesinin önemli ve büyük İslam şehirlerinde, etnik farklılık sebebi gerçekleşen mahalle teşekkülü olmadığını işin başında belirtiyim.

İslam kentlerinin ana şemasında merkezi konumda Cuma camisi bulunur. Şehir büyüdükçe mescitler çoğalır. Bu gelişme-

ye uygun olarak çarşı ve pazar yerleri teşekkül eder. Samsun için bu şemaya uygun gelişmeyi göreceğiz.

Samsun kentinin kuruluş şeklini de açıklayabilecek görüşü prof. Doğan Kuban şöyle izah eder " Anadolu şehrinin Türkleşmesinin üç cephesi vardır: Eski şehirlerin gelişmesi ve yeni bir şehir fizyonomisinin doğuşu; yeni şehirlerin kurulması veya meydana gelişi, göçebelerin şehirli oluşu"

Franz Cumont Samsun'un İslamlaşması için şöyle açıklama yapar " Şehirlerin İslamlaşması genellikle ağır ağır olmuştur.....Bununla beraber , süratle Türkleşmenin de örnekleri vardır. Örneğin Samsun 13. Yüzyılda çabuk Türkleşen şehir olarak zikredilebilir " Burada bir görüş belirtmem gerekir. Franz Cumont (1868-1947,Belçikalı arkeolog ve tarihçi) İslam ve Türk mefhum-

larını aynı manada kullanıyor. Bu nedenle bazen Türk bazen de İslam kelimelerini tercih ediyor. Ayrıca Samsun'un Türkler tarafından kurulan bir şehir olduğu ayrntısına girmeden Amisos'u Samsun veya Samsun'u Amisos olarak kabul ediyor olabilir. Bu şekilde kabul etmesi halinde söylediği nüfus bakımından gerçektir. Amisos'lular 1425 yılında Amisos'u yakıp yıkarak gemileriyle kaçmaları sonucunda Ceneviz nüfusu sıfırlanmıştır. Geriye zaten Samsun'da Türk nüfusu kalmıştır. Franz Cumont'un Samsun'un en hızlı Türkleşen şehir olduğunu söylemesi bu şekli ile doğru kabul edilebilir.

Eski şehirlerin teşvik ettiği yeni yerleşmeler: İşte Samsun bu tür bir yerleşme olarak kurulmuştur. Anadolu'da bu türe en güzel örnek ise Denizli'dir :

Denizli bölgesinde 12.yüzyılda bölgenin merkezi konu-

munda Laodikcea şehri vardır. Samsun bölgesinde ise Amisos şehri bulunmaktadır. Türkler Laodikcea'nın yanında adını ondan alan Ladik (Denizli) şehri kurdular.. Aynı uygulama ve isimlendirme Amisos'un yanında ki şehir manasında İsamisos ismi ile Samsun kuruldu. Türklerin Amisos'lular ile 230 yıl birlikte yaşayarak ticaret yapmış olmaları gerçeği ile Leodikcea'lılar ile Ladik'liler (Denizli) arasında ki ticari bağlar aynı niteliktedir. Bu durumu Ladik için İbni Batuta 13.ve 14. yüzyılda Ladik'in ulaştığı refah düzeyini anlatırken açıklar.

Samsun ve Denizli örneğine benzer diğer bir örnek ise Eskişehir'dir.

Yerleşme öncüleri olarak dervişlerin Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasında çok önemli rolleri olmuştur. Anadolu Türk şehirlerinin kuruluş ve gelişmesinde, halkın dini inançlarının temsilcisi olan dervişlerin gelişme mekânı ile yakın ilgisi olmuştur. Samsun'un Gelişmesinde dervişlerin rolü olmuştur. Özellikle Horasan erenleri Samsun kalesine ilave mahallelerin meydana gelmesinde öncülük yapmışlardır.

Samsun şehrinin ilk kuruluş hikayesini, kalenin yapımını, Samsun yerleşmesinin gelişmesini, değişmesini ne zamana kadar köy, ne zamandan sonra şehir olarak kabul edebileceğimizi, kent kimliğini ve belleğini araştırma konusu yapacağım.

Bu çalışmada Kemal Ahmet Aru'nun hocalık döneminde konferanslarını öğrenci olarak takip ederek Türk kenti tarihsel gelişimini kavramış olmaktan çok yararlandım. Zaten Kemal Ahmet Aru'nun kent planlamada ortağı olan prof. Gündüz Özdeş'in de öğrencisiyim.

Bütün bu eğitimler ve bilgilere ilaveten, Samsun Belediyesi İmar İşleri Müdürü ile Belediye Teknik İşler Başkan Yardımcılığı görevim esnasında, Samsun Metropolitan İmar Planı hazırlanması esnasında işin sahibi olan Samsun Belediyesinde kamu görevinde bulunmam, ayrıca bu kentte 30 yıl serbest şehirci-mimar çalışmalarımı sürdürmüş olmam bu çalışmayı yapmakta bana cesaret verdi.

Okuyucunun yazılanları görsel materyal üzerinde de takip edebilmesi için bilgiler yüklenmiş haritalar hazırlandı.

Bu haritanın alt yapısını; 1947 yılında çizilen kadastro haritası, 1955 de alımı yapılan 1/25000 lik haritası ile , Samsun'un 1960 imar planının üzerine çizildiği 1957 yılı hâlihazır haritası ve 1960 imar planı bilgileri oluşturmuştur.

Benim arşivimde, diğer araştırmacıların arşivlerinde, resmi ve özel arşivlerde bulunan harita ve fotoğraf belgelerinden yararlanılarak burada yer alacak haritaları hazırladım.

Tarihçilerin Samsun arazisinde ki bilimsel çalışmaları ile verdikleri bilgiler bir bilgi tablosu olan

haritalarıma özel işaretler ile aktarılmıştır.

Harita,01: Amisos antik kentinin var olduğu tarih sürecinde (mö 560-ms 1425) ,12.yüzyılda Samsun yerleşmesi oluşturulurken Samsun arazisi ve Amisos.

Bu tarihlerde Samsun arazisinde iki yerleşme vardır. Birincisi kuruluşu mö 560 olan Amisos ticaret kolonisi, ikincisi ise Türker'in kurduğu İsamisos (Amisos'un yanında ki şehir) yani Samsun'dur. Türklerin kurduğu bu şehrin kalesinin yerini ve tarihini net olarak biliyoruz. Samsun kalesi 1192 yılında yapılmış olup kapsadığı alan 4 hektardır. Samsun kalesi ile ilgili ayrıntılı bilgiler ilerde verilecektir.

Harita, 02: Bilebildiğimiz Samsun'un ilk yapılı alanı kale surları içi olmalıdır. Ama bilemediğimiz sadece tahmin edilen kale surları dışında da az da olsa 1192 de yapılı alanın varlığı ihtimalinin bulunmasıdır.

İkinci haritada ise Samsun belediyesinin 1938'den itibaren yıllara göre belediye sınırları bilgileri verilmiştir.

Şöyle söylenebilir 1192 de 4 hektar olan Samsun, 1993 de 2580 hektardır. (Atakum hariçtir)

Bu iki harita arasında ki gelişmeler Samsun kentinin tarih sürecinde ki serüvenidir, kent belleğidir. Okuduğunuz başlangıç kısmının devamında ilerde diğer harita bilgileri de yayınlanacaktır.

BAHARDA LADİK

İzzet ACAREL

*Ladik'in, güneşin
ilk ışıklarıyla
aydınlanan, üç
tane yüksekçe
tepesi sonrada
ışığa kavuşan iki
derin vadisi vardır.*

Dört mevsimin yaşandığı cennet vatanımızda bahar gelişini, bir çok güzellikle bizlere haber vermektedir. Ladik'te de bahar bir başka güzel yaşanmaktadır. Güzel demekle kastedilen nedir peki? Herkesin etrafında pervane olduğu güzel: Bazen bir nefes, bazen bir çift göz, bazen bir liman...

Ladik'te güneşin ilk ışıkları güney yamaçları aydınlatıyordu. Akşamdan yağmurun yağdığı dışarıda her yerin ıslak oluşundan belliydi. Çiçeklerin, yaprakların, bütün börtü böceğin ve kuşların sevincini görebilmeniz

için güneşle birlikte uyanmanız yeterliydi. Yine çok güzel bir mayıs sabahında annemin sesini duyuyordum: "Kalkın çocuklar! Guguk'a yenilmeyin, çabuk olun, şimdi öter haaa!" Şanslı çocukları mışız! Ladik gibi kaç ilçe vardır ki; çocukları gugukla yatıp gugukla kalkan?

Ladik'in, güneşin ilk ışıklarıyla aydınlanan, üç tane yüksekçe tepesi sonrada ışığa kavuşan iki derin vadisi vardır. Tepelerin eteklerinde kurulmuş, dünyanın en güzel, en şirin yerleşim yerlerinden biri olan Ladik, görenlere: "Beni yaşamalısınız, yaşanmadan

anlaşılmam güçtür benim." diye seslenir. Tepelerin devamında Akdağ, Ladik'in arkasındaki dev kale surları gibi yükselir. Bu manzarayı biraz seyredince Akdağ'ın Ladik'e: "Her zaman yanıdayım, sırtını bana yasla" dediğini duyar gibi olur insan. Üç tepenin eteklerinden doğan iki vadinin tam birleştiği yerden itibaren uzanan düzlüğe yerleşen şehir en uygun yerde kuruluşunun gururunu yaşadığını hissettirmekte hiçte zorlanmıyor. Bu uyumlu coğrafyada oluşan görüntü ve sesler her canlı için bir lütuftur. Her bahar Ladik'te bulunan üç tepenin yamaçlarında olağanüstü güzellikler sunulur. Kuşların, kuzuların, çekirgelerin ve diğer hayvanların

sesleri derelerden akan su seslerine karışır. Dev bir sahne halini alan Ladik'te, günün yirmi dört saati nağmeler dinlemek sizin isteğinize kalmıştır artık. Günde beş vakit camilerden yükselen ezan seslerinin yamaçlarla buluşmasını dinlemek ise, insanın içini huzurla doldurur.

Bu eşsiz coğrafyada insanımızın güne erken başlaması çok önemlidir. Ladik'te çocuklar, güne erken başlamaları ve bunu alışkanlık haline getirmeleri için, asırlardır uyanma konusunda kuşlarla, özellikle de guguk kuşu ile yarışdırılmaktadır. Guguk kuşu bilindiği gibi göçmen bir kuştur. Guguk kuşu baharın geli-

şiyle güzel ilçemiz Ladik'i ziyaret eder ve yazın da habercisi olur. Ladik'te sabah erkenden kalkıp guguk kuşu ötmeden bir şeyler yemek; bir gelenek, günlük yaşantıda uyulması gerekli olan bir kural, insan yaşamına ait güçlü bir inanış halini almıştır. Guguk kuşu ötmeden önce kalkıp bir şeyler atıştıranlar guguk kuşunu yenmiş sayılırlar. Guguk kuşunun sesini yataкта duyanlar ise, guguk kuşuna yenilmiş olurlar ki; bu olumsuz bir durum olarak kabul edilir. Bu olumsuzluk ertesi gün guguk kuşu ötmeden erken kalkıp ve guguk kuşunu yenmekle savuşturulur. Kültür de, derinlik te budur. İyi ki varsın Ladik!..

Bütünşehir Dergisi Yayın Kurulundan Samsun Valisine Ziyaret!

SAMSUN'UN TARİHİNİ, KİMLİĞİNİ VE KÜLTÜRÜNÜ YAŞATMALIYIZ!

Akasyamhaber

Samsun'da yayın yapan kültür ve tarih dergisi Bütünşehir Yayın Kurulu Samsun Valisi Osman Kaymak'ı makamında ziyaret ederek bir süre sohbet etti.

Ziyarete Bütün Şehir Dergisi'nin çıkan 17 sayısını Samsun Valisine takdim eden heyet, Samsun'un tarihi ve şehir kültürü hakkında Samsun Valisi Kaymak'a bilgi verdi.

Bütünşehir Dergisi Editörü ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi sekreteri Tefik Demir, Samsun'un kadim kültürüne ve yerli değerlerine karşı devam eden savaşa karşı Vali Kaymak'tan destek isteyerek, Samsun'un öz kimliği yok edilerek yerine saçma sapan ve yunan masal kitaplarından uydurulma bir kimliğin Samsun'a dayatıldığını belirtti.

TARİHSİZ, KİMLİKSİZ VE KÜLTÜRSÜZ BİR ŞEHİR SAMSUN

Amisos ve Amazon Samsun'da milli mücadeleden de daha fazla işlendiğini de sözlerine ekleyen Demir, Samsun'un tarihinin yok edildiğini ve bunun en somut ve en yeni olarak Büyük Cami Durağı yerine Opera Durağı isminin tercih edilmesine karşı verdikleri mücadeleyi örnek gösterdi.

Samsun için bir değer ve bir anlam ifade etmeyen ve yerli olmayan bir kimliğin Samsun üzerine giydirildiğini de sözlerine ekleyen Demir sözlerini Cemil Meriç'in 'En büyük öksüzlük, köksüzlüktür' veciz sözüyle sonlandırdı.

Bütünşehir Dergisi Yayın kurulu üyesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim

Üyesi Prof. Dr. Cevdet Yılmaz ise Samsun Batı Parkta yer alan Amazon ve Aslan heykellerinin Samsun kimliğini yansıtmaktan çok uzak olduklarını kaydederek, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Yusuf Ziya Yılmaz'a Samsun Doğu Park'ta bir Milli Tarih Parkı projesi tavsiyesinde bulunduklarını, Milli Tarih Parkının Türk Tarihinden kesitler sunan heykeller, tarihi figürler, ikonlardan oluşturulacağını ve 19 Mayıs 1919 tarihinde yani mevcut Bandırma Vapuru'nda sona erecek bir kronolojiyle tamamlanacağını anlattı.

Yılmaz'ın bu projeye başlangıçta sıcak baktığını fakat sonrasında her nedense projenin rafa kaldırıldığını belirtti.

Samsun Kalesi'nin, Büyük Cami'den itibaren devam eden kalıntılarının bir binanın bodrum katında ortaya çıktığını, Samsun tarihini bodrum katına gömen bir yönetim anlayışıyla karşı karşıya kaldıklarını belirterek sözlerine başlayan Bütünşehir Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Recep Yazgan ise, yerli, milli ve İslami kimliğin her nedense yok edilerek

Samsun'un tarihsiz, kimliksiz ve kültürsüz bir şehir haline getirilmek istendiğini belirtti.

Ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getiren Samsun Valisi Osman Kaymak, Samsun'un tarihinin gün yüzüne çıkarılması noktasında birlikte çalışmaktan daha sık araya gelmek için bir program oluşturulması gerektiğine vurgu yaptı.

Kaymak, Bütünşehir Dergisi'nin eski sayılarını da dikkatlice inceleyerek derginin ortaya koyduğu kültürel ve tarihi perspektif hak-

kında fikir sahibi olacağını da sözlerine ekledi.

Samsun Bütünşehir Dergisi Yayın Kurulunun, Samsun Valisi Osman Kaymak'a yaptığı ziyarete Genel Yayın Yönetmeni Recep Yazgan ile birlikte Tefik Demir, Prof. Dr. Cevdet Yılmaz, Prof. Dr. Bünyamin Kocaoğlu, Yrd. Doç. Dr. Seyfullah Gül, Mimar Mustafa Karaosmanoğlu ve Akasyamhaber görsel yönetmeni Mustafa Behçet Horozoğlu da katıldı.

Kültür ve Turizm eski Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI

ŞEHİRİ İNSAN İNSANI ŞEHİR YAPAR!

Akasyamhaber

*Kültür ve Turizm
Eski Bakanı
Prof. Dr. Nabi
Avcı Samsun'da
Konferans Verdi*

Kültür ve Turizm eski Bakanı ve AK Parti Eskişehir Milletvekili Nabi Avcı Samsun Dost Eğitim, Kültür ve Yardımlaşma Derneği - DOST DER'in davetlisi olarak geldiği Samsun'da 'Açık bir Metin Olarak Şehir' konulu bir konferans verdi.

DOST DER Aliya İzzetbegovic konferans salonunda gerçekleşen konuşmasına Prof. Dr. Avcı, Hacı Bayram Veli'nin, "Nagihan bir şara vardım, Anı ben yapıldır gördüm, Ben dahi bile yapıldım, Taş ve toprak arasında" beytiyle başlayarak, Hacı Bayram Veli'nin de

dediği gibi, İnsanın şehri yaptığını ve zaman içerisinde şehrin de insanı yaptığını, değiştirdiğini ve şekillendirdiğini kaydetti.

"Şehirsiz insan, insansız şehir olmaz. Medeniyet şehirde olur" diyerek sözlerine devam eden Avcı, "Şehirler aynı zamanda o şehirleri yapanların nasıl bir dünya tasavvurunun olduğunu gösteren açık metinlerdir" diye devam etti.

Milli Eğitim müfredatına Şehircilik dersi koymayı başardıklarını da kaydeden Kültür ve Turizm Eski Bakanı Prof. Dr. Nabi Avcı, bu ders

ile öğrencileri sıkmadan teorik bilgilerin yanı sıra şehir gezileri tertip edilerek öğrencilerin yaşadıkları şehri tanımalarının sağlanacağını belirtti.

ŞEHİRLERDE EN ÖNEMLİ HUKUK KOMŞU HAKKI

Şehirlerdeki çarpıklaşmayı, bozulmayı ve yozlaşmayı Almanca kitsch kavramıyla açıklayan Avcı, bu kavramın Türkçe karşılığı olarak en uygun kelimenin rüküş olabileceğini değinerek, bugün yapılan ve şehirlerin güzelleşmesi için diki len sanat yapılarının büyük çoğunluğunun bu rüküş kavramıyla izah edilebilecek kadar bayağı ve basit olduğunu sözlerine ekledi.

Şehirleri Organik Şehirler ve Sentetik Şehirler olarak ikiye ayırarak değerlendiren Prof. Dr. Avcı, "Organik Şehir modern şehirlerin

arasında kaybolmuş şehrin ilk yerleşim yerleri olarak o şehirde yaşayan insanların dünya tasavvurlarını belirgin bir şekilde öne çıkartan yerlerdir. Organik şehirler kurulurken ilk önce hassasiyetle üzerinde durulan değer hukuk yani hak kavramıydı. Şehirlerde komşu hakkı en önemli değeri. Bir ev yapılırken komşunun havasına, suyuna, güneşine ve toprağına saygı göstermek bir şehri şehir yapan en önemli ve öncelikli vasıftı. Bu sadece bizim kültürümüzle de alakalı bir şey değildi. Dünyanın muhtelif yerlerinde komşu hakkı gözetilen güzel ve kadim şehirler mevcuttur" dedi.

Kültür ve Turizm eski Bakanı Nabi Avcı sözlerini, "Sentetik şehirler birbirlerinden hiç farkı olmayan, aynı malzemeden, benzer şekilde yapılan ve artık komşuluk hakkı

unutulan, gözetilmez hale gelen şehirlerdir. Kentsel dönüşüm adı altında organik şehirler yıkılarak burada yaşayan insanlar sentetik şehirlere taşındı" diye tamamladı.

Kültür ve Turizm eski Bakanı Prof. Dr. Nabi Avcı'nın 'Açık Bir Metin olarak Şehir' konferansına DOST DER Başkanı Mehmet Akif Demir'in yanı sıra Samsun Valisi Osman Kaymak, Çarşamba Belediye Başkanı Hüseyin Dünder, OMÜ eski Rektörü Hüseyin Akan, Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürü Cem Gençoğlu, Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları eski Genel Müdürü Dinçer Ateş, Milli Eğitim Müdürü Coşkun Esen, İHH Samsun şube Başkanı Hüseyin Mutlu ve Bütünşehir Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Recep Yazgan da katıldı.

HEDEF TURİZM KENTİ ATAĞUM

OSMANLI HAMAMI

Tesisimiz hizmet vermeye başlayalı henüz 1 aylık bir süre geçmesine rağmen, her gün yüzlerce vatandaşımızı ağırlıyor.

Atakum Belediyesi Osmanlı Hamamlarının, Samsun turizmine Atakum Belediyesi imzasıyla kazandırılan önemli yatırımlardan biri olduğunu kaydeden Başkan Taşçı, Osmanlı Hamamlarına kısa süre içerisinde gösterilen yoğun ilginin her geçen gün daha da arttığını söyledi.

İLÇE TURİZMİNE KATKI SAĞLIYOR

Atakum Belediyesi olarak, bölge turizmine önemli ölçüde katkı sağlayacak birçok projeyi hayata geçirdiklerini ifade eden Atakum Belediye Başkanı İshak Taşçı, "Atakum Belediyesi olarak ilçemize kazandırdığımız Osmanlı Hamamları, tuz odası, havuzu, saunası ve dinlenme alanlarıyla birlikte, ilçemizde yıllardır eksikliği

yaşanan hamam ihtiyacını giderdi. Atakum Osmanlı Hamamları, Selçuklu ve Osmanlı mimarisinden izler taşıyan mimari yapısıyla, ilçe turizmine de önemli katkılar sağlamaya, daha şimdiden başladı. Vatandaşlarımızın da yoğun ilgi gösterdiği Atakum Osmanlı Hamamları, Atakum'un değerine değer katan önemli yatırımlarımız arasında yerini aldı" diye konuştu.

HEDEF: TURİZM KENTİ ATAĞUM

Atakum Belediyesi Osmanlı Hamamlarına, ilginin her geçen gün arttığını kaydeden Başkan Taşçı, "Tesisimiz hizmet vermeye başlayalı henüz 1 aylık bir süre geçmesine rağmen, her gün yüzlerce vatandaşımızı ağırlıyor. Çevre il ve ilçelerden de yoğun talep gören Atakum Osmanlı Hamamları, Hizmete gir-

diğı günden bugüne geçen 1 aylık süre içerisinde, yaklaşık 10 bin kişiye hizmet verdi. Atakum Belediyesi olarak şehrin turizmine katkı sağlayacak yatırımları hızlı bir şekilde ilçemize kazandırarak, turizm kenti Atakum'un, turistik tesisler anlamında zenginleşmesini sağlıyoruz. Hedefimiz Atakum'un, Türkiye'nin sayılı turizm kentleri arasındaki yerini sağlamlaştırmak. Bu anlamda çalışmalarımız devam edecek" şeklinde konuştu.

Tekkeköy'deki Tarihi Gar Binalarını Restore Ediliyor

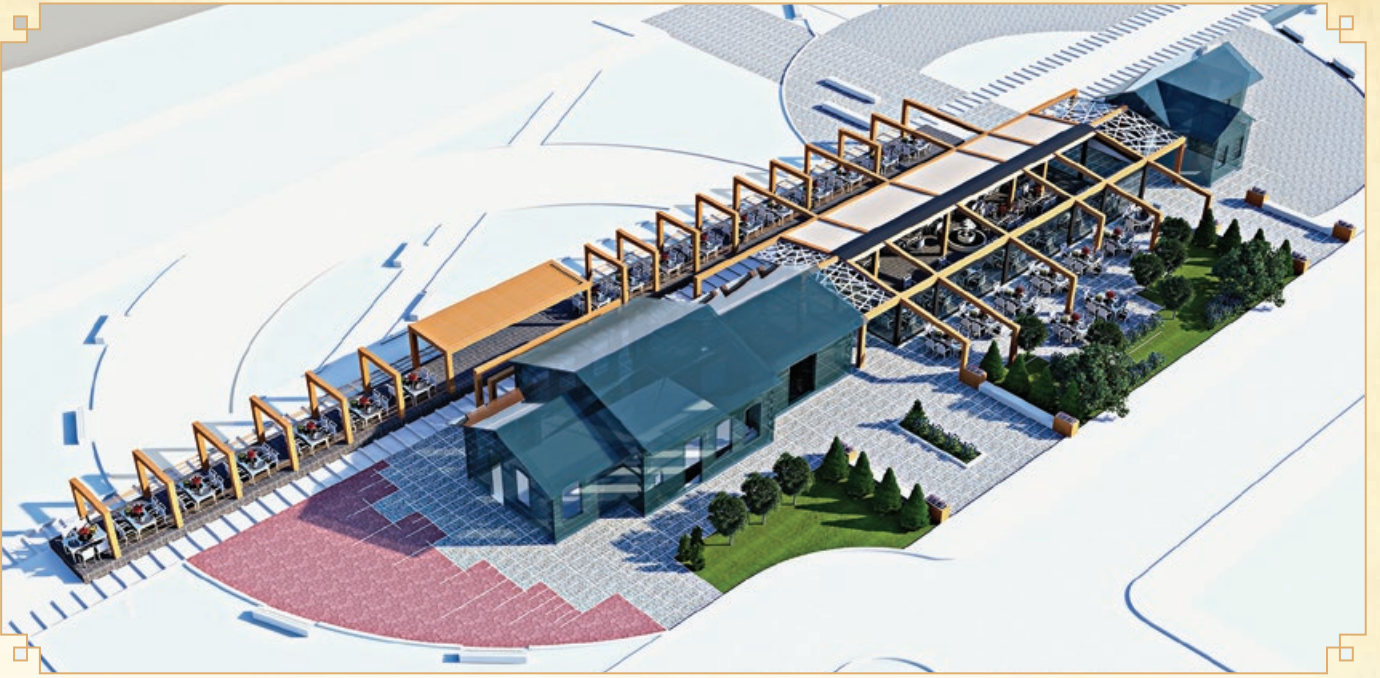
*Tekkeköy İlçe
Merkezinde bulunan
Devlet Demir Yollarına
ait tarihi binaların
turizme kazandırılması
noktasında son aşama
olan restorasyon
 alı maları ba ladı.*

Tekkeköy Belediye Başkanı Hasan Togar'ın en büyük hayalleri arasında yer alan ve seçim çalışmalarında dile getirdiği ilçe merkezinde yer alan Devlet Demir Yollarına ait tarihi iki binanın restorasyon çalışmaları start aldı.

TARİH VE DOĞANIN MUHTEŞEM AHENGİ

İlçe merkezinde vatandaşların nefes alacakları muhteşem bir alana sahip olduklarına dikkat

 eken Tekkeköy Belediye Başkanı Hasan Togar, "Yüz yıllık  ınar ağaçlarının gölgesinde bulunan tarih ve doğanın eşsiz büyüleyici güzellikleri arasında hayata geçirdiğimiz Nostalji Park projemiz ve saat kulemizin ardından projemizin son aşamasına ba lamı  bulunmaktayız. Bu alan içerisinde bulunan tarihe tanıklık eden Devlet Demir Yollarına ait iki tarihi binamızda restorasyon çalışmaları tamamlandığında turizme yeni değerler kazandırmış olacağız. Restoras-

yon çalışmaları başlayan tarihi iki binamız 6 ay gibi kısa süre içerisinde tamamlanacak" dedi. Tarihi binada ilçenin tarihi anlatılacak

Restorasyonu tamamlanan tarihi binaların turizme kazandırılacağına dikkat çeken Başkan Togar, "Altı ay gibi kısa süre içerisinde restorasyon çalışmaları tamamlanan binalarımızın birini ilçe halkımızın eskiden kullandıkları tarihi eşyaların sergilendiği müze, diğerinin ise vatan-

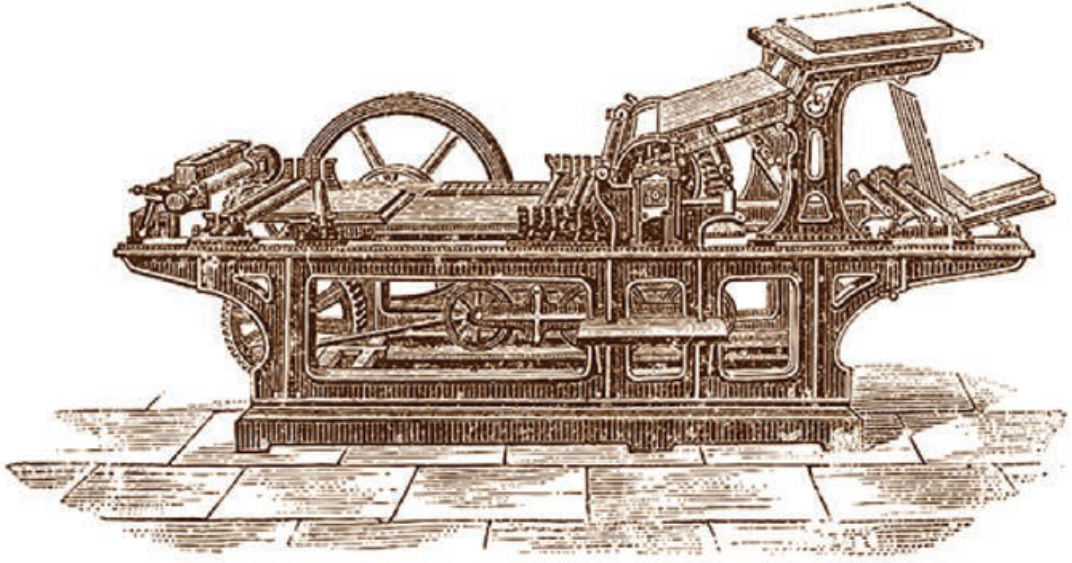
daşlarımızın ailesi ve çocukları ile oturup hoş vakit geçirecekleri müze kafe olacak" şeklinde konuştu.

YERLİ VE YABANCI TURİSTLERİN İLGİ ODAĞI OLACAK

Tarih, doğa, turizm, kültür gibi birçok değere sahip olan Tekkeköy'ün yeni bir turizm alanı kazandığını söyleyen Togar, "Bölgenin en önemli turizm alanlarının bulunduğu ilçemiz yeni ve önemli bir turizm değerine kavu-

şuyor. Bu alanda bulunan tarihi binalar restore edilerek turizme kazandırılır iken bölge halkının kullandığı eski tarihi eşyalarda burada oluşturulan müzede sergilenecek. ilçenin geçmişi müzede tekrar canlanacak. Bu doğa ve tarihin büyüleyici güzelliklerinin sergilendiği alandaki tarihi binalar, park ve saat kulesi yerli yabancı tüm turistlerin ziyaret edeceği bölgedeki en uğrak alanlardan biri haline gelecek" ifadelerini kullandı.

Tipo'dan

Ofset'e

Kalitede **36.** yıl

www.ugurofset.com.tr
0362 432 09 90

 UGUROFSET

üstün avize®

Chandelier & Lighting

CE

EAC

SWAROVSKI

ASFOUR
CRYSTAL

TSEN ISO 9001 : 2015

www.ustunavize.com

* Kırgızistan BİŞKEK Merkez Cami Avizesi Projesi 2017

Uluslararası Avize Projelerinde Türkiye'nin Dünya Markası

Fabrika | Toybelen Mah. Anadolu Bulvarı 12. Km.No.550 Tel:+90 362 465 53 50 SAMSUN / TÜRKİYE
ustun@ustunavize.com

TÜM SINAVLARA HAZIRLIKTA

「PROBLEM YOK」

「ÇÖZÜM VAR!」

1,5 YILLIK ERKEN
KAYIT AVANTAJI ÇÖZÜM'DE

1,5 Yıllık Kayıtlar ile hem derslere erken başlayın
hem rahat ödeme kolaylığını yakalayın.

Size en yakın Çözüm

KİŞİSEL GELİŞİM KURSU	İLKADIM	0 362 435 43 43
TEMEL LİSESİ	TERME	0 362 876 63 10
KİŞİSEL GELİŞİM KURSU	ÇARŞAMBA	0 362 833 74 54
ÖZEL ÖĞRETİM KURSU	ÇARŞAMBA	0 362 833 74 54
ÖZEL ÖĞRETİM KURSU	İLKADIM	0 544 362 43 55
KİŞİSEL GELİŞİM KURSU	ATAKUM	0 362 437 04 25
ÖZEL ÖĞRETİM KURSU	TEKKEKÖY	0 362 435 43 43

ÇÖZÜM[®]
EĞİTİM KURUMLARI

